

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА
ЗА 2008 ГОДИНА

I. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В АПЕЛАТИВНИЯ СЪД

1. Брой дела за разглеждане към 01.01.2008г., новообразувани, останали несвършени от предходен период.

През 2008 година, във Варненския апелативен съд са разгледани общо 2023 бр. дела – наказателни, граждански, търговски и касационни.

През последните три години броят на постъпилите дела е нараствал както следва:

- 2006 година – 1380 бр.
- 2007 година – 1815 бр.
- 2008 година – 1709 бр.

В Наказателно отделение постъпилите наказателните дела са:

- 2006 година – 460 дела, от тях 226 са от общ характер и 234 - частни наказателни дела;
- 2007 година – 554 дела, от тях въззивни наказателни от общ характер 168 бр. и частни наказателни дела 386;
- 2008 година – 523 дела, от тях 180 са въззивни наказателни дела, а частните наказателни са 343 бр.

От тези данни е видно, че общият брой на новообразуваните наказателните дела се е увеличил в сравнение с 2006 г. със 63 дела, а в сравнение с 2007 г. е намалял с 31 дела. По отношение на делата от общ характер има намаление в сравнение с 2006 г., и растеж в сравнение с 2007 г. При частните наказателни дела в сравнение с 2007 г. се наблюдава по-нисък ръст и увеличение в сравнение с 2006 г.

През изследвания тригодишен период в Гражданското отделение са постъпили както следва:

- 2006 г. – 463 дела, като от тях – въззивни граждански са 225. и частни граждански дела – 238;
- 2007 г. – 681 дела, като от тях – въззивни граждански са 303, частни граждански дела - 265 и 113 бр. касационни трудови дела;
- 2008 г. – общо 612 дела, от които въззивни граждански са 261, частни граждански дела - 323 бр. и 28 касационни трудови дела.

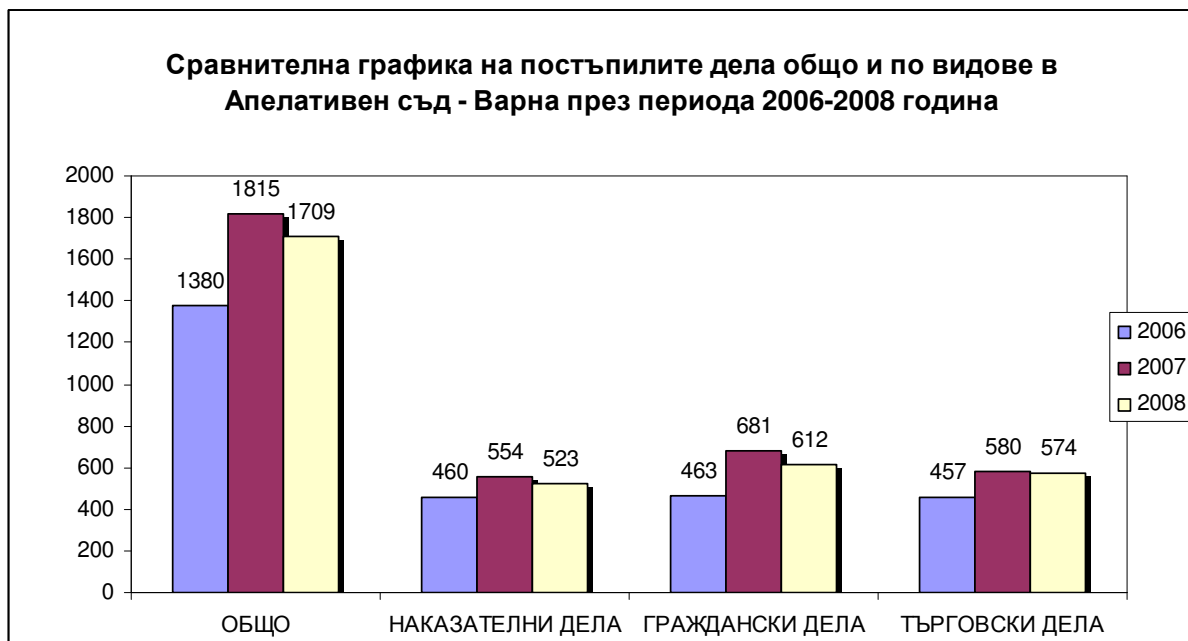
В гражданската колегия са били образувани по 585 дела средно годишно, а техния брой за 2008 г. вече е 612 дела. Това показва една трайна тенденция на увеличение на гражданските дела.

През последните три години в Търговското отделение са постъпили както следва:

- 2006 г. – 457 дела, от тях – въззивни търговски - 281 и частни търговски дела - 176 бр.;
- 2007 г. – 580 дела, от тях – въззивни търговски - 241, частни търговски дела - 227 и касационни трудови 112 бр.;
- 2008 г. - 574 дела, от които 233 въззивни, 316 частни търговски дела и 25 касационни трудови дела.

Анализът в работата на отделението показва, че в Търговско отделение средно годишно са били образувани 537 дела, докато през 2008 г. техния брой вече е 574. Налице е тенденция на увеличаване на делата.

За всички отделения на Варненски апелативен съд се наблюдава тенденция на увеличаване на новообразуваните дела през 2008 година, в сравнение с броя на средно постъпилите дела през изследвания три годишен период.

Броят на несвършените дела към 01.01.2008 г. е 314 дела, от които 71 наказателни дела, 59 граждански, 72 търговски и 112 касационни трудови дела. Към края на 2008 г. броят на несвършените дела вече е 148. От тях 49 наказателни дела, 38 граждански и 61 търговски дела. Тези резултати се дължат на обстоятелството, че през отчетния период се промени начина на отчитане на свършените дела. Делата които бяха обявени за решаване и решени в края на периода и по които не бяха предадени съдебните актове, се отчетоха като несвършени. Реално броят на несвършените дела е значително по малък.

Броят на постъпили и свършени дела по жалби за бавност в анализирания тригодишен период е:

- 2006 г. – 15 бр.
- 2007 г. – 21 бр.
- 2008 г. – 20 бр.

Броят на жалбите за бавност е устойчив през последните две години.

През 2006 г. са постъпили 9 искания по ЗСРС, които са уважени и 2 искания за прекратяване на СРС.

През 2007 г. са постъпили 35 искания по ЗСРС, които са уважени, след което са постъпили 23 искания за прекратяване и унищожаване на събраните данни.

През 2008 г. е постъпило само едно искане по ЗСРС, което беше уважено, след което постъпи и искане за унищожаване на събраните данни.

2. Брой свършени дела в края на годината / през анализирания период от време /.

- През 2006 г. са свършени **1404** дела
- През 2007 г. са свършени **1784** дела.
- Свършените дела в края на 2008 са **1875**

Средно годишно през 2006, 2007 и 2008 година са свършвани по 1687.6, докато броят на свършените дела в отчетния период надвишава значително тази средна стойност и показва трайната тенденция на увеличаване на свършените дела, които са най-много през отчетния период.

Свършените наказателни дела:

- 2006 г. – 462 дела, от които въззивни наказателни - 221 и частни наказателни 241 дела;
- 2007 г. – 546 дела, от които въззивни наказателни - 173 бр. и частни наказателни 373;
- 2008 г. – 545 дела, от които въззивни наказателни - 188 и частни наказателни дела 375.

Средно свършените дела годишно възлизат на 517.6, а за отчетния период са решени повече дела. Този анализ показва тенденция на увеличаване на наказателните дела.

Свършени само граждански дела:

- 2006 г. – 484 дела, от които въззивни граждански – 225 и частни граждански 259 дела ;
- 2007 г. – 687 дела, от които въззивни граждански – 322 и частни граждански 259 и касационни трудови дела - 106 бр.;
- 2008 г. – 697 дела, от които въззивни граждански – 283, частни граждански 322 бр. и касационни трудови дела - 92.

Средно годишно са свършвани по 622.6 дела, като тенденцията за увеличаване на гражданските дела е явно изразена през последните две години.

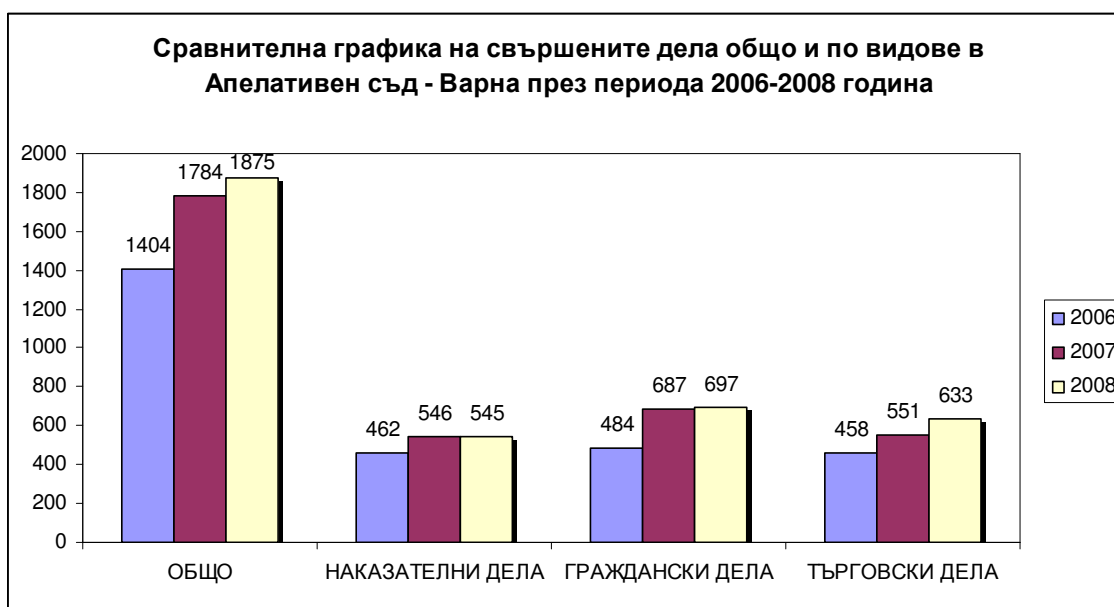
Свършени търговски дела:

- 2006 г. – 458 дела, от които въззивни търговски – 286 и частни търговски дела - 172 ;
- 2007 г. – 551 дела, от които въззивни търговски – 236, частни търговски дела - 224 и касационни трудови дела – 91 бр.;

- 2008 г. – **633** дела, от които въззивни търговски – 254, частни търговски дела - 306 и касационни трудови – 73

Средно годишно са свършвани по 547 дела. Анализът показва тенденцията на увеличаване на броя на търговските дела.

За всички видове дела през изследвания три годишен период е характерна тенденцията на завишаване броя на свършените дела.

Решени дела в 3-месечен срок

- През 2006 г. 1300 дела са били решени в 3-месечен срок, което представлява 93 %.
- През 2007 г. броят на решените в 3-месечен срок възлиза на 1723 дела, което вече е 97 % .
- През 2008 г. решените в 3-месечен срок дела са 1710 или това е 91 % .

През отчетната 2008 г. 91 % от делата са били решени в тримесечен срок, което е едно добро постижение, въпреки че в предходната година този процент е бил по-висок.

Решените в тримесечен срок наказателни дела са 472, което представлява 87 % . 125 дела от тях са въззивни наказателни, за които този процент е 66% и ЧНД - 347 . 97 % от тях са решени в тримесечния срок. По-ниският процент на решените в посочения срок наказателни дела се дължи на пренасрочването им, поради задължителност на състава. През отчетния период имаше отсъствие по болест, а през м.август почина член на състава на Наказателното отделение. Обявен е конкурс за тази бройка през м.март 2009г., а времето на командирования съдия за 6 месеца изтече.

Решените в тримесечен срок граждански дела са 652, което представлява 94 %. От тях въззивни граждански са 275, или 97 %, частните граждански дела са 307 броя, което е 100 %. Решените жалби за бавност са 14 или 100 %, а решените касационни трудови дела са 56 броя, или 61 %. Прави впечатление високият процент на решените в тримесечен срок въззивни граждански дела, което е една положителна тенденция.

Решените в тримесечен срок търговски дела са 586, което представлява 93 %. От тях въззивни търговски дела са 235 или 93 %, частни търговски дела са 296 или 99 %. Решените жалби за бавност са 6 или 100 %, а касационните трудови дела - 49 или 67 %.

3. Брой на решените дела по същество, анализ по видове.

По същество са решени общо 508 наказателни дела, от които въззивни наказателни 181 и ЧНД 327 дела.

Гражданските дела, решени по същество са 578, от които въззивните граждански са 227 дела, частните гр.дела се 254, жалби за бавност 10 и касационните дела са 87.

Търговските дела, решени по същество са 574, от които въззивните търговски са 234, частни търговски дела - 264, жалби за бавност - 5 и касационни трудови дела 71 броя.

4.Брой на потвърдените, изменени, отменени, обезсилени, изцяло отменени и постановени нови съдебни актове, върнати за ново разглеждане. Резултати от въззивната проверка.

От всички решени по същество 642 дела са потвърдени **379 дела**, от които 106 наказателни, 149 граждански и 124 търговски, което представлява **59.03 %**.

От всички решени по същество 642 дела, броят на **изменените възлиза на 170 дела**, от които 57 наказателни, 37 граждански и 76 търговски, което представлява **26.47 %**.

От всички решени по същество 642 дела, броят на **отменените съдебни актове** при въззивната проверка възлиза на **93**, от които по наказателни дела са отменени 18 бр. съдебни актове, по граждански 41 и по търговски 34 броя , което представлява **14.48 %**.

От решените по същество дела са **отменени и върнати за ново разглеждане общо 24 дела**, което представлява **3.73 %**

Броят на прекратените въззивни дела е 90., от които наказателни са 7, граждански дела са 56, търговски 20 и касационни дела - 7, което представлява **14.01 %**.

От общо насрочените 1082 дела през отчетния период са **отложени 101 дела**, което представлява **9.33 %**.

От общо насрочените 474 наказателни дела са отложени 15 дела, което представлява 3.16 %. От общо насрочените 244 възз.граждански дела са отложени 23 дела или 9.42 %. И от общо насрочените 288 възз.търговски дела са отложени 60 дела, което е 20.83 %.

От общо насрочените 76 касационни трудови дела са отложени 3 дела, което представлява 3.94 %.

Сравнително niskият процент - под десет процента за всички видове дела, е едно добро постижение. То е свидетелство за предварителната задълбочена проверка на делата от страна на съдиите и служителите.

5.Брой обжалвани и протестирани дела – резултати от касационна проверка. Отменени съдебни актове:

От общо обжалваните 520 дела, 101 са въззивни наказателни, 234 са граждански, от които 152 въззивни, 79 частни граждански дела и 3 касационни трудови дела, 185 търговски дела, от които въззивни търговски 107, частни търговски 77 и едно кас.трудова дело.

При касационната проверка са потвърдени общо 238 дела, от които 63 наказателни дела, което представлява 34 % спрямо решенията по същество 181 ВНОХД. От решенията по същество 227 въззивни граждански дела са потвърдени 100 дела, което представлява 44 %. От

решенията по същество 234 търговски дела потвърдените са 75 броя или 32 %.

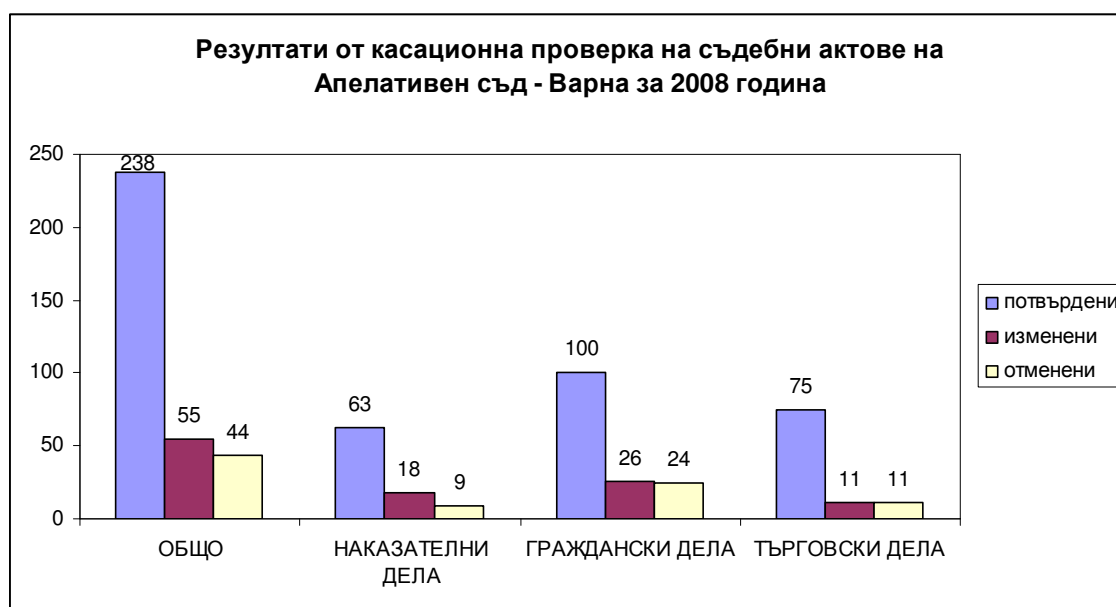
Броят на делата по които са изменени съдебните актове е 55, от които наказателните 18, граждански 26 и търговски 11 дела.

От решенията по същество 181 въззивни наказателни дела са изменени съдебните актове на 18 дела, което представлява 9.9 %. От решенията по същество 227 въззивни граждански дела са изменени съдебните актове на 26 от тях, което представлява 11.45 %. От решенията по същество 234 търговски дела, на 11 са изменени съдебните актове, което представлява 4.7 %.

От решенията по същество 181 въззивни наказателни дела са отменени 9, което представлява 4.9 %.

От решенията по същество 227 въззивни граждански дела са отменени 24 дела или 10.5 %

От решенията по същество 234 въззивни търговски дела са отменени 11 или 4.7 %.

Причините за отмяна и връщане на наказателните дела са: съществени нарушения на процесуални правила, водещи до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или другите страни по делото.

Основанията за отмяна изцяло или обезсилване на съдебните актове по търговски дела могат да се групират в две групи :

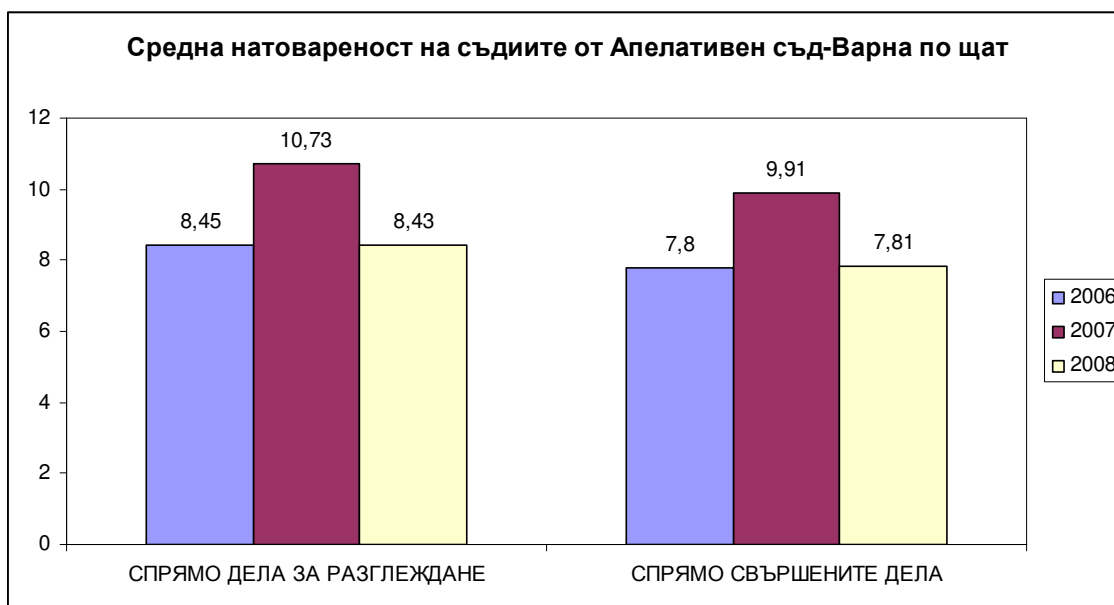
- неправилно приложение на материалния закон и
- допуснати съществени процесуални нарушения.

6.СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ В АС.

Средната натовареност по щат е както следва:

Спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

- 2006 г. – 8.45   - 7.80
- 2007 г. – 10.73   - 9.91
- 2008 г. – 8.43   - 7.81

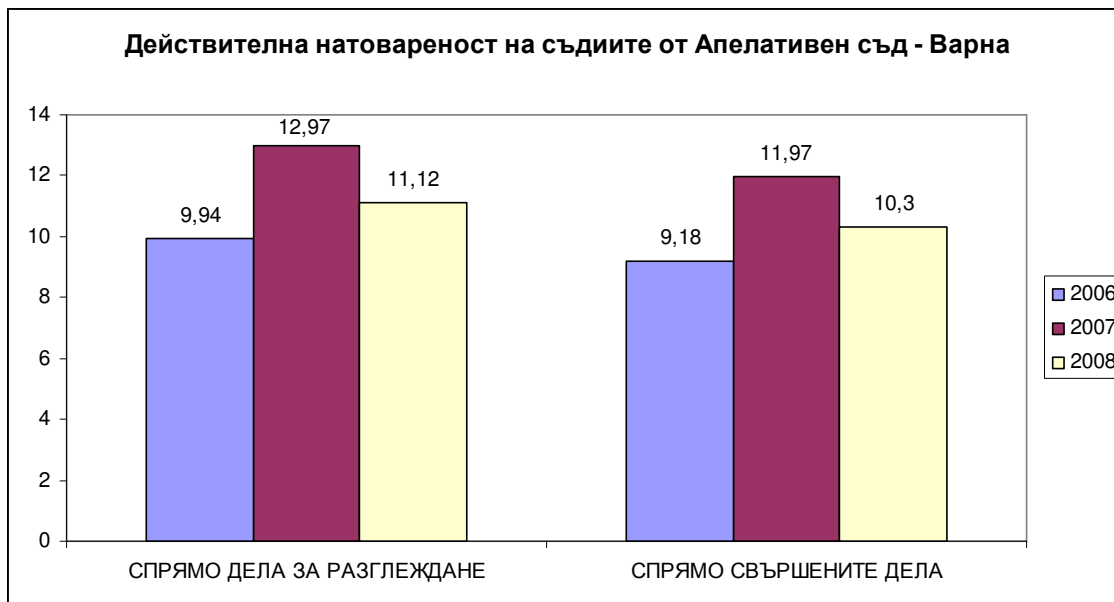

Следва да се има предвид, че щата беше попълнен едва в края на отчетния период, когато встъпиха в длъжност 5 от съдиите, а командированите преди това на свободните места, работиха само в началото на периода. Заради това отчетеното намаление на средната натовареност фактически не е реално, като се има предвид, както броят на разглежданите дела, така и времето, през което щата е бил попълнен.

Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

- 2006 г. – 9.94 - 9.18
- 2007 г. – 12.97 - 11.97
- 2008 г. – 11.12 - 10.30

Въпреки, че през отчетния период натовареността е по-малка от колкото в предходната година, следва да се има предвид начина на изчисляване на този процент, тъй като в последната 2008 г не са изключени летните месеци на съдебната ваканция, което е правено в предходните години. Освен това, дори и при изключване на съдебната ваканция, се бележи увеличение в сравнение с 2006 г. с два пункта.

7.ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА В РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА

/сравнителен анализ за изследвания тригодишен период /

Постъпили за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:

- 2006 г. - общо делата за разглеждане от 142 съдии са били 28 394. Средната натовареност на един съдия е била 200 дела.
- 2007 г. - 138 съдии от Апелативния район са разглеждали 27 018 . Средната натовареност на един съдия е била 196 дела.
- 2008 г. - 133 съдии са разглеждали 16 188 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район е била 122 дела.

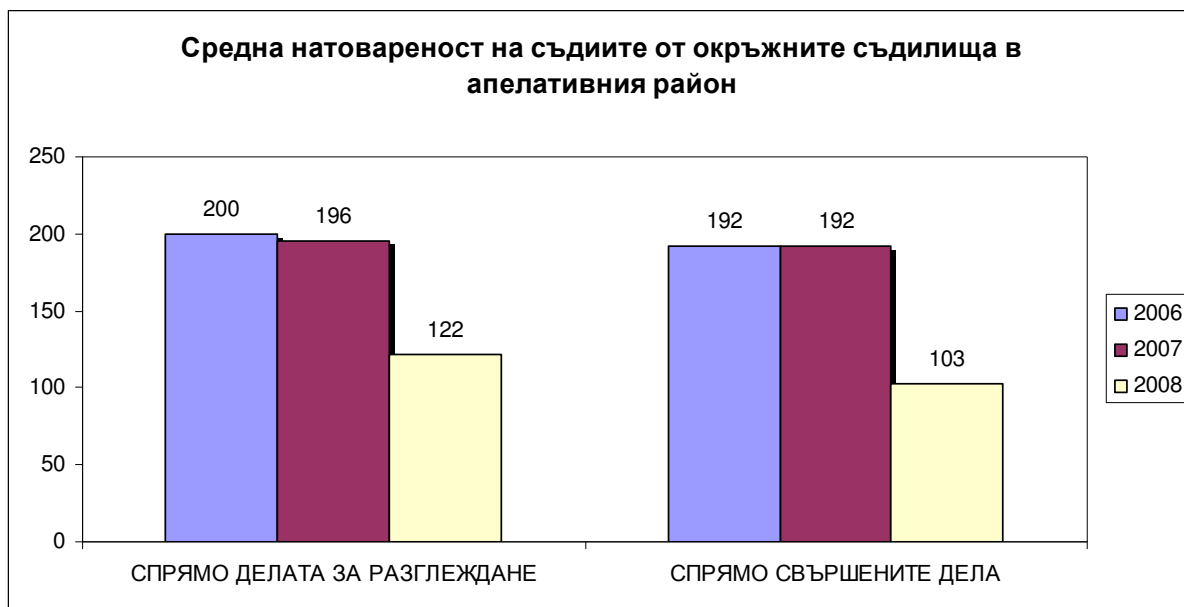
Средно за изследваните три години в окръжните съдилища делата за разглеждане са 23 866 бр., като средната натовареност на един съдия от окръжен съд е 174 дела.

Тенденция е намаляване броя на общо постъпилите за разглеждане дела през последната година, както и на разгледаните дела средно от един съдия от окръжен съд през анализираниите три години.

Свършени дела в окръжните съдилища от Апелативния район са:

- 2006 г .- свършени общо 27 308 дела от 142 съдии или средната натовареност на един съдия е 192 дела.
- 2007 г. - свършени 26 498 дела от 138 съдии или средната натовареност е 192 дела.
- 2008 г. - свършени общо 13670 дела от 133 съдии или средната натовареност на един съдия от ОС е 103 дела.

Средно за изследваните три години от окръжните съдилища са свършени 22 492 дела, като средната натовареност на един съдия от окръжен съд е по 164 дела.

От общо свършените от окръжните съдилища през отчетния период 13 670 дела, в тримесечен срок са приключили 9 320 дела или 68%.

От общо свършените 4161 наказателни дела в окръжните съдилища в тримесечен срок за свършени 3811 дела или 92 %. От общо свършените 5745 граждански дела, в тримесечен срок са свършени 3340 дела или 58 %. От общо свършените 2134 търговски дела в тримесечен срок са свършени 1465 дела или 68 %. От общо свършените 1630 административни и други видове дела, в тримесечен срок са свършени 704 дела или 43 %.

Относителният дял на свършените наказателни дела, спрямо общо свършените дела е 30.44 %, съответно за гражданските дела е 42.02 %, за търговски дела 15.61 % и за административни и други видове дела 11.92 %

От окръжните съдилища в Апелативен район Варна най-голям е броят на решенията в тримесечен срок наказателни дела – 92 %, следвани от търговските дела, за които този процент е 68 % и гражданските - 58 %. От всичко свършените дела от окръжните съдилища в Апелативния район процентът на решенията в тримесечен срок е 68 %.

Чувствителното намаляване на броя на делата през отчетния период се дължи на обособяването на административните съдилища и на преминаването на фирмените дела към Търговския регистър.

8.ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН. /анализът обхваща изследвания тригодишния период /

- През 2006 г. от районните съдилища в Апелативния район са разгледани 59579 дела от 157 съдии. Средната натовареност е била 386 дела годишно на съдия.
- През 2007 г. са разгледани 58567 дела от 154 съдии или по 385 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2008 г. районните съдилища в целия Апелативен район са разгледали 58109 дела от 164 съдии. Средната натовареност е 344 дела на районен съдия.

Всичко за периода 2006-2008 г. са разгледани 176255 дела или по 370 дела средно годишно на районен съдия.

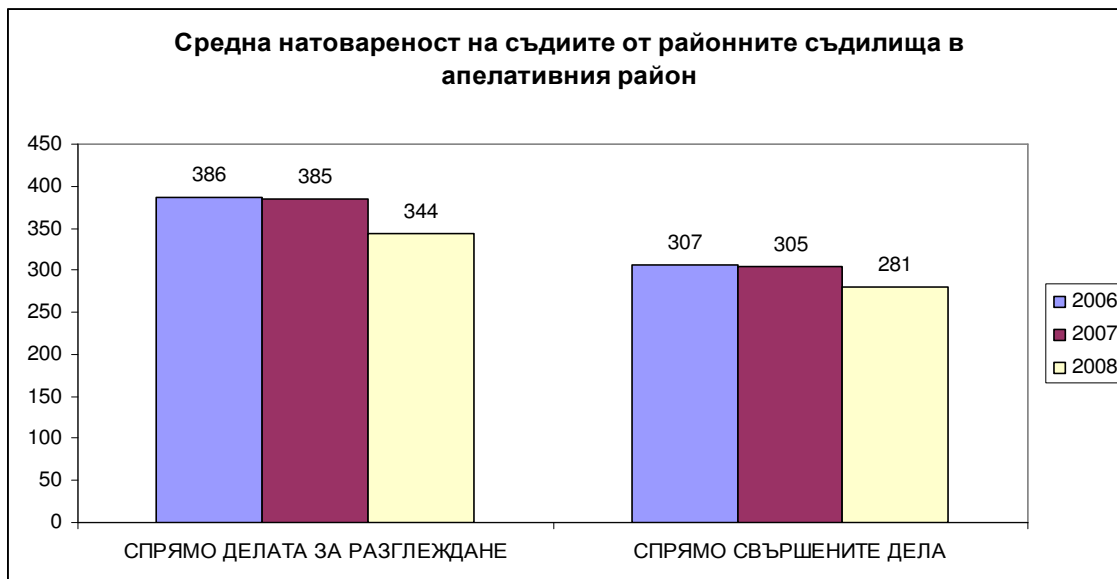
Намаляването на броя на делата за разглеждане от съдия средно годишно през отчетната 2008 г. се дължи на увеличаването на съдиите с 10.

През 2006 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 48297 дела от 157 съдии или средната натовареност за Апелативния район е била по 307 свършени дела годишно на районен съдия.

През 2007 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 47123 дела от 154 съдии или средната натовареност за Апелативния район е била по 305 свършени дела годишно от районен съдия.

През 2008 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 46029 дела от 164 съдии или средната натовареност за Апелативния район е била по 281 свършени дела годишно от районен съдия.

Общо за периода 2006 – 2008 г. са свършени 141 449 дела и средно годишно всеки съдия е свършвал по 297 дела. Намаляването броя на делата през 2008 г. се дължи на увеличения брой съдии с 10.

В съдебния район на Окръжен съд Варна:

Постъпили дела :

- През 2006 г. са постъпили за разглеждане 23 831 дела, които са разгледани от 49 съдии и средната натовареност възлиза на 486 дела на районен съдия.
- През 2007 г. са разгледани 23 979 дела от 49 съдии или по 489 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2008 г. са разгледани 24 821 дела от 49 съдии или средната натовареност възлиза на 507 дела за разглеждане.

Свършени дела :

- През 2006 г. в същия съдебен район са свършени 18 659 дела от 49 съдии или по 380 дела средно годишно.
- През 2007 г. са разгледани 17 985 дела от също толкова съдии и средната натовареност е била 367 дела.
- През 2008 г. са разгледани 18 685 дела от 49 съдии или 381 дела годишно.

На второ място по натовареност е съдебния район на Окръжен съд Шумен.

Постъпили дела :

- През 2006г. в съдебния район на Шумен са разгледани 9426 дела от 25 съдии или средно по 377 дела годишно на всеки съдия.
- През 2007г. са разгледани 9159 дела от 25 съдии или по 366 дела средно годишно от съдия.
- През 2008г. са разгледани 8789 дела от 26 съдии или по 338 дела средно годишно.

Намаляването броя на делата и увеличаване броя на съдиите е довело до намаляване на средно годишната натовареност на един съдия.

Свършени дела :

- През 2006 г. в същия съдебен район са свършени 7988 дела от 25 съдии или средната натовареност възлиза на 320 дела.
- През 2007 г. са свършени 7753 дела от 25 съдии или по 310 дела годишно на съдия.

- През 2008 г. са свършени 7581 дела от 26 съдии или по 295 дела средно годишно от съдия.

Намаляването на броя на средно годишно решените дела от съдия се дължи на намаляване на общия брой на свършените дела и увеличаване броя на съдиите.

На трето място по натовареност в съдебния район са районните съдилища в района на Окръжен съд Силистра.

Постъпили дела :

- През 2006 г. са постъпили за разглеждане 4893 дела от общо 19 съдии. Средната натовареност на един съдия е 258 дела.
- През 2007 г. са разгледани 4867 дела от 17 съдии или средната годишна натовареност на съдия е 286 дела.
- През 2008 г. са разгледани 5494 дела от 17 съдии или по 323 дела годишно.

Увеличаването на броя на разгледаните средно годишно дела от един съдия се дължи на увеличаване броя на делата и намаляване броя на съдиите.

Свършени дела :

- През 2006 г. в същия район са свършили 4277 дела от 19 съдии и средната годишна натовареност е 225 дела.
- През 2007 г са свършени 4289 дела от 17 съдии или средно годишната натовареност е 252 дела.
- През 2008 г. са свършени 4837 дела от 17 съдии или по 285 дела средно годишно от съдия.

Увеличаването на броя на средно свършените дела от един районен съдия се дължи на увеличаване броя на делата и намаляване броя на съдиите.

На четвърто място в Апелативния район е съдебния район на Окръжния съд Разград.

Постъпили дела :

- През 2006 г. са постъпили за разглеждане 4949 дела от общо 15 съдии или средно годишно по 330 дела на съдия.
- През 2007 г. са постъпили за разглеждане 4843 от 13 съдии или по 373 дела, средно годишно на съдия.
- През 2008 г. делата за разглеждане са били 4594 от 15 съдии или по 306 дела средно годишно на съдия.

Намаляването на броя на разгледаните средно годишно дела се дължи на намаляването на броя на делата за разглеждане.

Свършени дела :

- През 2006 г. в същия съдебен район са свършени 3902 дела от 15 съдии и средната натовареност възлиза на 260 дела.
- През 2007 г. са свършени общо 3956 дела от 13 съдии и средната натовареност възлиза на 304 дела на съдия.
- През 2008 г. свършените дела са 3876 от 15 съдии или по 258 дела средно годишно на районен съдия.

Намаляването броя на средно годишно решените дела от един районен съдия се дължи на намаляването на броя на общо свършените дела и увеличаване броя на съдиите.

В съдебния район на Окръжен съд Добрич

Постъпили дела :

- През 2006 г. са постъпили за разглеждане 10 019 дела от 29 съдии по 341 дела средно годишно на съдия.
- През 2007 г. делата за разглеждане са 9866 от 33 съдии или по 294 дела средно годишно.
- През 2008 г. делата за разглеждане са 10 018 от 37 съдии или средно годишно са разглеждани по 271 дела.

Свършени дела :

- През 2006 г. са свършени 7679 от 29 съдии като средната натовареност е 261 дела средно годишно.
- През 2007 г са свършени общо 7745 дела от 33 съдии или средно годишно по 231 дела.
- През 2008 г са свършени 7839 дела от 37 съдии или по 212 дела средно годишно.

Намаляването на броя на средно годишно решените дела от един съдия се дължи на увеличаването броя на съдиите, въпреки, че броят на свършените дела също се е увеличил и е най-голям за последните три години.

На шесто място в Апелативния район е съдебния район от Окръжен съд Търговище.

Постъпили дела :

- През 2006 г. са разгледани 6461 дела от 20 съдии или по 323 дела средно годишно.
- През 2007 г са разгледани 5853 дела от 17 съдии или средно годишната натовареност възлиза на 344 дела на съдия.

- През 2008 г. са разгледани 4393 дела от 20 съдии или средно годишно по 220 дела от съдия.

Чувствителното намаляване броя на средно годишно разгледаните дела от съдия се дължи на намаляването на броя на делата.

Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди.

През отчетния период в Апелативния район са произнесени 3.62 % оправдателни присъди /стр.54 от доклада на АП Варна/ от всички постъпили за разглеждане дела, докато през 2007 г. този процент е бил 4.04 %, или оправдателните присъди бележат лек спад. Най общият извод, който може да се направи по този показател са необоснованите и незаконосъобразни обвинителни актове.

II. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

1.Кадрова обезпеченост :

През 2008 година в наказателното отделение на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД,са работили седем съдии. В отделението през целия период са работили съдиите: Илия Пачолов, Божидар Манев, Росица Лолова, Живка Денева и Димитър Димитров. Съдия Искра Желязкова е работила в отделението до кончината си на 19.08.2008 година. От 03.11.2008 година до края на отчетния период в наказателното отделение е работила и съдия Павлина Димитрова. От 26.09.2008 година до края на отчетния период в отделението на мястото на съдия Искра Желязкова е работила командированата от ВОС съдия Жулиета Шопова.

В отделението през отчетния период е работил и Председателят на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД - съдия Виолета Бояджиева.

Наказателното отделение е било ръководено от съдия Илия Пачолов – Заместник на административния ръководител.

Съдиите от наказателното отделение в Апелативен Съд -Варна са високо квалифицирани, с дългогодишен, професионален и житейски опит. С изключение на един съдия, всички останали съдии от наказателното отделение са с възможно най-високия ранг "Съдия във ВКС на РБ"- член 233 алинея 1 от ЗСВ.

През отчетния период съдиите от НО са заседавали три пъти седмично: Във вторник преди обяд са разглеждани и решавани въззивни частни наказателни дела по член 64 и член 65 от НПК. В два от четвъртъците на съответния месец след обяд са разглеждани и решавани въззивни дела от общ и частен характер. В петъците преди обяд са разглеждани и решавани въззивни дела от общ характер и ЧНД.

В отделението през отчетния период са работили трима служители: деловодител Иванка Едрева и секретар-протоколисти: Геновева Ненчева – от 03.01.2007 година и Соня Дичева – от 15.01.2007 година. Всички служителки са с дългогодишен стаж и професионален опит, като са се справяли успешно със служебните си задължения. При необходимост, взаимно са се заменяли в работата си. Благодарение на техния професионален опит и отговорност при изпълнение на служебните им задължения, традиционно в деловодството на наказателното отделение резултатите са много добри. Красноречив и традиционен показател за това са липсата на оплаквания от работата им от адвокати или граждани пред ръководството на Варненски апелативен съд.

2.ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА :

Брой на делата за разглеждане към 01.01.2009 година.

През отчетната 2008 година в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили общо 523 броя наказателни дела.

От общо постъпилите 523 броя наказателни дела въззивните НДОХ са 180, а 343 са въззивните ЧНД.

Делата са постъпвали от Окръжните съдилища в района на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД както следва :

- От ВОС: 73 въззивни НДОХ и 233 въззивни ЧНД,
- От ДОС: 27 въззивни НДОХ и 33 въззивни ЧНД,
- От ШОС: 38 въззивни НДОХ и 25 въззивни ЧНД,
- От РОС: 17 въззивни НДОХ и 18 въззивни ЧНД,
- От СОС: 10 въззивни НДОХ и 12 въззивни ЧНД и
- От ТОС: 14 въззивни НДОХ и 19 въззивни ЧНД.

От анализа на постъпилите въззивни НДОХ и ЧНД от окръжните съдилища в района на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД могат да се направят следните изводи :

От Варненски окръжен съд са постъпили близо половината от всичко постъпилите въззивни НДОХ:

73 от общо постъпилите 180 дела и малко повече от две-трети от всичко постъпилите въззивни ЧНД 233 от общо постъпилите 342 дела. Следва да бъде отчетена устойчивост на броя на постъпленията на дела от този съд в сравнение с 2007 година: броят на постъпленията на въззивни НДОХ е бил 83-или с 10 дела по-малко в сравнение с 2008

година; но се е увеличил броят на постъпленията на въззивни ЧНД: от 227-през 2007 година, на 233-през 2008 година.

От постъпленията на въззивни НДОХ и ЧНД от останалите окръжни съдилища в апелативния район може да се направи извода, че:

Значително са се повишили постъпленията от **Шуменски окръжен съд** на въззивни НДОХ: 38 дела за 2008 година при постъпили 25 дела за 2007 година. Намалял е обаче значително броят на въззивните ЧНД - от 38 дела през 2007 година, на 25 дела през 2008 година.

Еднакъв е приносът на постъпления на въззивни НДОХ от **Добрички окръжен съд**: 24 дела през 2007 година и 24 дела през 2008 година. Значително и намалял обаче броя на въззивните ЧНД: от 51 дела през 2007 година на 33 дела през 2008 година.

Незначително е намалял броят на постъпленията от **Разградски окръжен съд** на въззивни НДОХ: 22 дела през 2007 година на 17 дела през 2008 година. Същевременно незначително се е повишил броя на въззивните ЧНД: от 13 дела през 2007 година, на 18 дела през 2008 година.

С една трета е намалял броят на постъпленията от **Силистренски окръжен съд** на въззивни НДОХ: 15 дела през 2007 година на 10 дела през 2008 година. Същевременно еднакъв е броят на въззивните ЧНД: от 12 дела през 2007 година и 12 дела през 2008 година.

Незначително е намалял броят на постъпленията от **Разградски окръжен съд** на въззивни НДОХ: от 17 дела през 2007 година на 14 дела през 2008 година. Същевременно незначително се е повишил

броят на въззивните ЧНД: от 17 дела през 2007 година, на 19 дела през 2008 година.

Във Варненски апелативен съд през предходните три години /2006, 2007 и 2008 / броят на постъпилите дела за разглеждане е бил както следва:

- През 2006 година са постъпили общо 460 броя **наказателни дела**, от които 226 въззивни НДОХ и 234 въззивни ЧНД.
- През 2007 година са постъпили общо 554 броя наказателни дела, от които 186 въззивни НДОХ и 368 въззивни ЧНД.
- През 2008 година са постъпили общо 523 броя наказателни дела, от които 180 въззивни НДОХ и 343 въззивни ЧНД.

Налага се изводът за трайна тенденция на увеличаване броя на делата през всяка следваща отчетна година - с 94 броя са се увеличили наказателни дела през 2007 година в сравнение с 2006 година.

През настоящата 2008 г. се забелязва намаляване броя на постъпленията на делата в сравнение с 2007 г. с 31 дела.

През 2008 година постъплението на въззивни НДОХ е 180 броя, което постъпление е само с 6 дела по-малко в сравнение с 2007 година, когато постъплението на този вид дела е било 186. От тази констатация може да се направи извода, че след пиковата на постъпления на 226 въззивни НДОХ през 2006 г., както през 2007 г., така и през 2008 г., като цяло в района на Варненски апелативен съд се наблюдава стабилност на постъпленията на този вид дела с тенденция за намаляването им. Средно годишното постъпление през изследвания три годишен период е 197 дела, а през настоящата година е 180 дела.

Въззивните ЧНД дела са се увеличавали: със 134 дела в повече през 2007 г. в сравнение с 2006 година. През 2008 година постъплението на въззивни ЧНД е 343 броя, което постъпление е с 25 дела по-малко в сравнение с 2007 година, когато постъплението на този вид дела е било 368.

Броят на въззивните ЧНД се дължи най-вече на увеличаване на броя на делата по член 64 и член 65 от НПК, както и на предвидената в член 343 алинея 6 от НПК възможност за въззивно обжалване на определенията на първоинстанционния съд, постановени по реда на член 243 алинея 4 от НПК.

От друга страна: с въвеждането на новите институти по член 370 и следващите, както и по член 381 и следващите от НПК, една значителна част от НДОХ приключват в първоинстанционните окръжни съдилища и не стигат до въззивната апелативна инстанция.

3.Брой на несвършените дела към 01.01.2008 година.

Висящите въззивни наказателни дела от предходната отчетна 2007 година към 01.01.2008 година са били общо 71 дела, от които : въззивни НОХД – 45 и въззивни ЧНД– 26 броя.

Висящите въззивни наказателни дела по окръжни съдилища в района на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД дела са както следва:

- От ВОС: 22 въззивни НДОХ и 10 въззивни ЧНД,
- От ДОС: 3 въззивни НДОХ и 3 въззивни ЧНД,
- От ШОС: 4 въззивни НДОХ и 4 въззивни ЧНД,
- От РОС: 5 въззивни НДОХ и 1 въззивни ЧНД,
- От СОС: 8 въззивни НДОХ и 1 въззивни ЧНД и

- От ТОС: 3 въззивни НДОХ и 0 въззивни ЧНД.

Общо насрочените за разглеждане въззивни наказателни дела през 2008 година са били 594, от които въззивни НДОХ 225 броя и въззивни ЧНД 369 броя.

Всички въззивни общ и частен характер наказателни дела са били разпределяни от зам.председателя на отделението. Разпределението на всички видове наказателни дела се извършва чрез софтуерен продукт на ВСС на РБ по "случаен принцип" от ръководителя на отделението, който работи със 70% натоварване при първоначалното разпределение на делата в сравнение с останалите съдии от отделението.

4.Брой на свършени дела.

През предходните три години във Варненски апелативен съд са били решени/свършени/ въззивни дела както следва :

- 2006 година - 462 въззивни дела, от които 221 въззивни НДОХ и 241 въззивни ЧНД.,
- 2007 година - 546 въззивни дела, от които 173 въззивни НДОХ и 373 въззивни ЧНД.
- 2008 г. – 545 от които наказателни от общ характер 188 бр. и ЧНД 357 бр.

За отчетния период през 2008 година от общо за разглеждане наказателни дела 594 броя са били свършени общо 545 въззивни дела. От общия брой свършени въззивни дела, въззивните НДОХ са 188 броя, а въззивните ЧНД са 357 броя.

Анализът на свършените въззивни наказателни дела както през 2008 година, така и през предходния период сочи следното:

Налице е тенденция за трайно увеличаване, както на броя на постъпилите, така и броя на свършените дела и като цяло и по отделните видове. Пикова година, както на постъпили, така и на свършени въззивни НДОХ е 2006 година. През 2007 година се наблюдава спад на постъпленията на делата с 40 и спад на броя на свършените дела с 48 броя. През 2008 година в сравнение с 2007 година: при намаляване постъпленията на този вид дела с 6 броя/от 186 на 180/ нараства броят на свършените дела с 15 броя /от 173 на 188/.

Налице е тенденция на трайно увеличаване, както на броя на постъпленията на въззивните ЧНД, така и на броя на свършените дела от този вид. Пикова година е била 2007 година, когато броят на постъпленията спрямо 2006 година е бил по-голям със 134 дела /234-през 2006 година и 368-през 2007 година/, а броят на свършените дела е бил по-голям със 132 дела /241-през 2006 година и 373-през 2007 година/. В сравнение с 2007 година през 2008 година има леко намаляване, както на броя на постъпилите дела с 24 /368-през 2007 година и 343-през 2008 година/; така и на броя на свършените дела със 16 /373-през 2007 година и 357-през 2008 година/.

През 2008 година са били свършени 188 въззивни НДОХ, като броят им надвишава с 8 дела постъпилите през тази година 180 въззивни НДОХ. От свършените 188 дела 7 са прекратени.

Останалите несвършени в края на отчетния период са 37 въззивни НДОХ. По този начин са намалели несвършените дела в края на отчетния период от 45 на 37 въззивни НДОХ.

Свършените дела във ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД - наказателно отделение, постъпили от окръжните съдилища в района са както следва :

- ВОС: 77 въззивни НДОХ и 239 въззивни ЧНД,
- ДОС: 28 въззивни НДОХ и 34 въззивни ЧНД,
- ШОС: 36 въззивни НДОХ и 29 въззивни ЧНД,
- РОС: 16 въззивни НДОХ и 18 въззивни ЧНД,
- СОС: 17 въззивни НДОХ и 11 въззивни ЧНД и
- ТОС: 13 въззивни НДОХ и 16 въззивни НДЧХ.

Свършените наказателни дела през отчетния период в отделението на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД от отделните съдии са както следва :

Съдия Виолета Бояджиева – 8 въззивни НДОХ , 3 въззивни ЧНД,
 Съдия Илия Пачолов – 17 въззивни НДОХ , 49 въззивни ЧНД,
 Съдия Божидар Манев – 29 въззивни НДОХ , 75 въззивни ЧНД,
 Съдия Искра Желязкова – 18 въззивни НДОХ , 45 въззивни ЧНД,
 Съдия Росица Лолова – 26 въззивни НДОХ , 52 въззивни ЧНД,
 Съдия Живка Денева – 34 въззивни НДОХ , 56 въззивни ЧНД,
 Съдия Димитър Димитров - 29 въззивни НДОХ , 72 въззивни ЧНД,
 Съдия Радослав Славов – 1 въззивно ЧНД,
 Съдия Павлина Димитрова – 11 въззивни ЧНД,
 Съдия Жулиета Шопова – 13 въззивни НДОХ, 5 въззивни ЧНД,

Съдия Румяна Панталеева – 1 въззивно НДОХ ,

Съдия Уляна Савакова – 1 въззивно НДОХ.

От анализа на свършените въззивни НДОХ и ЧНД от окръжните съдилища в района на Варненски апелативен съд могат да се направят следните изводи:

От постъпилите във Варненски апелативен съд от Варненски окръжен съд са били решени малко по-малко от половината от всичко решените въззивни НДОХ /77 дела от общо решените 188 дела/ и близо две-трети от всичко постъпилите въззивни ЧНД /239 дела от общо постъпилите 357 дела/.

Приблизително еднакъв е броят на решените постъпили въззивни НДОХ от: Добрички окръжен съд/28 дела/ и Шуменски окръжен съд/36 дела/. Сравнително по-малко са били решените постъпили въззивни НДОХ от: Разградски окръжен съд/16 дела/. Силистренски окръжен съд/17 дела/ и Търговишки окръжен съд/13 дела/.

През 2008 година са били свършени 357 въззивни ЧНД. Броят на решените през 2008 въззивни ЧНД е с 25 броя повече в сравнение с постъпилите дела от този вид през същата година. Същевременно броят им е със 24 дела по-малко от свършените дела през 2007 година.

5.Свършени/решени/ дела в тримесечен срок.

От всичко за разглеждане въззивни 225 НДОХ са били свършени 188 броя. От общо свършените 188 въззивни НДОХ,125 броя са били

свършени в срок до 3 месеца, което представлява 66% от всичко свършените дела от този вид.

Следва да се отчете, че има отстъпление от постигнатото по показателя решени въззивни НДОХ в тримесечен срок в сравнение с предходни години. Обективни предпоставки за това през изминалата отчетна 2008 година са били:

През целия отчетен период в наказателното отделение са работили без прекъсване само четирима съдии: Илия Пачолов, Божидар Манев, Живка Денева и Димитър Димитров;

Отсъствието по здравословни причини на съдия Росица Лолова от: 06.12.2007 г. до 08.02.2008 г., от 07.03.2008 г. до 10.04.2008 г. и от 14.10.2008 г. до 17.11.2008 г. е попречило да бъдат решени в тримесечния срок голяма част от делата, които са й били разпределени.

Нелепата и неочаквана кончина на съдия Искра Желязкова на 19.08.2008 година доведе до затруднение в работата на наказателното отделение.

Включването в работата на наказателното отделение на Варненски апелативен съд на избрания съдия Павлина Димитрова е стана в последните два месеца от отчетния период, поради обжалване на избора ѝ пред ВАС на РБ.

Разглеждането и решаването през отчетния период на обемни дела, със значителен обществен интерес, с множество страни, които са правили многократни искания за отсрочване или отлагане на делата също е допринесло за това.

От общо насрочените за разглеждане 368 въззивни ЧНД са били свършени 356 въззивни ЧНД и са останали несвършени 12 дела от този вид. **Всичките 356 въззивни ЧНД са били свършени в срок до 3 месеца, което представлява 100% от свършените дела.**

Следва да бъде отчетена и традиционно много добрата работа по предотвратяване на причините за отлагане на делата и необоснованото разкарване на граждани до сградата на съда:

За 2006 година: От всичко насрочените за разглеждане 496 въззивни наказателни дела са били отложени 17 дела, което представлява 3,42 % от всичко насрочените дела.

За 2007 година: От всичко насрочените за разглеждане 588 въззивни наказателни дела са били отложени 22 дела, което представлява 3,74 % от всичко насрочените дела.

За 2008 година: От всичко насрочените за разглеждане в съдебно заседание 474 въззивни наказателни дела са били отложени 15 дела, което представлява 3,16 %.

6.Брой на решените дела по същество - анализ по видове.

От наказателното отделение на Варненски апелативен съд през отчетната 2008 година са били свършени по същество общо 188 въззивни НДОХ. Резултатите от решените въззивни НДОХ са както следва :

- по 106 въззивни НДОХ присъдата е била потвърдена.,
- по 1 въззивно НДОХ присъдата е била изменена, като е било приложено условно осъждане.,

- по 2 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, като е било отменено условно осъждане.,
- по 17 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, като е било намалено наказанието.,
- по 15 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, като е било увеличено наказанието.,
- по 7 въззивни НДОХ присъдата е била изменена с други промени в наказателната част.,
- по 12 въззивни НДОХ присъдата е била изменена с промени в гражданската част.,
- по 3 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, като е била отменена отчасти с връщане за ново разглеждане.,
- по 17 въззивни НДОХ присъдата е била отменена изцяло, с връщане делото за ново разглеждане.,
- по 1 въззивно НДОХ присъдата е била отменена изцяло с постановяване на нова присъда.,
- по 7 въззивни НДОХ делото е било прекратено.

От решенията 188 въззивни НДОХ най-характерните групи дела, решени по същество от съдиите на наказателното отделение на Варненски апелативен съд са :

1. по член 115 от Наказателния кодекс – общо 8 въззивни НДОХ,
2. по член 116 от Наказателния кодекс – общо 20 въззивни НДОХ,
3. по член 199 от Наказателния кодекс – общо 23 въззивни НДОХ,
4. по член 354 от Наказателния кодекс – общо 10 въззивни НДОХ.,
5. по член 321 от Наказателния кодекс – общо 3 въззивни НДОХ,

6. по член 142 от Наказателния кодекс – общо 3 въззивни НДОХ,

7. по член 242 от Наказателния кодекс – общо 1 въззивно НДОХ,

Общо по първите 4 групи дела по текстове от Наказателния кодекс въззивните НДОХ са 61, което в процентно отношение представлява 32,47 %.

Сравнително голям е и дялът на делата по член 343 от НК.

Значителен е и броят на делата по член 321 от НК и по член 142 от НК.

Следва да бъде отчетена структурата на делата, решавани в наказателното отделение на Варненски апелативен съд, **а именно, че преобладават дела с голяма фактическа и правна сложност.**

През отчетната 2008 година в наказателното отделение на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД бяха разгледани значителен брой дела с голям обществен интерес, усложнена престъпна дейност, с по няколко участници в извършване на престъпната дейност, като:

ВНДОХ №274/2008 година: С присъда от 25.09.2008 година е била отменена присъда № 28/05.03.2008 година по НДОХ № 1596/2007 година на ВОС в оправдателната ѝ част и осъдени трима подсъдими за извършени престъпления по член 142 алинея 2 точка 2 във връзка с член 18 алинея 1 от НК.,

ВНДОХ 376/2008 година: С присъда № 3 от 20.11.2008 година е била отменена присъда № 84/08.07.2008 година по НДОХ № 2111/2007 година на ВОС в оправдателната ѝ част и осъдени 7 подсъдими за престъпления по член 321 алинея 1 от НК; член 159в от НК и други.,

ВНДОХ № 357/2008 година:С Решение от 03.06.2008 година е потвърдена присъда № 63 от 30.05.2007 година по НДОХ № 1762/2005 на ВОС за престъпление по член 116 алинея 1 точка 4 от НК. Решението е влязло в законна сила,като ВКС на РБ го е изменил само по отношение размера на наложеното наказание.,

ВНДОХ 187/2008 година:С Решение от 26.06.2008 година е била изменена присъда от 27.03.2008 година по НДОХ № 925/2005 година на ШОС, като е било увеличено наказанието по член 243 алинея 2 точка 2 във връзка с член 20 алинея 2 от НК на един от няколкото подсъдими.,

ВНДОХ № 70/2008 година:С Решение от 27.06.2008 година е била частично отменена присъда от 05.12.2007 година по НДОХ № 1697/2007 година на ВОС, като са били наложени по-тежки наказания на трима от общо четиримата подсъдими за престъпления по член 321 от НК във връзка с член 243 от НК,член 308 от НК и други.

7.Качество на съдебните актове :

Както беше посочено по-горе от общо свършени 188 въззивни НДОХ по 106 въззивни НДОХ присъдата е била потвърдена, по 57 въззивни НДОХ присъдите са били изменени и по 7 въззивни НДОХ делата се били прекратени.

Общо по 18 въззивни НДОХ присъдата е била отменена изцяло, като 17 от тях са били върнати за ново разглеждане и по 1 дело е била постановена нова присъда.

През 2007 г. по 26 ВНОХД присъдата е била отменена изцяло. По 15 от тези дела присъдата е била отменена изцяло и делото е било върнато за ново разглеждане, а по останалите 11 дела присъдата е била

отменена и е постановена нова присъда от Апелативния съд. През 2008 г. значително е подобрен показателят качество на съдебните актове постановени от окръжните съдилища.

Отменените изцяло от Варненски апелативен съд съдебни актове от първоинстанционните съдилища са както следва :

ВОС – по 8 въззивни НДОХ.,

ДОС – 0 въззивни НДОХ.,

ШОС и ТОС по 2 въззивни НДОХ.

РОС и СОС – по 3 въззивни НДОХ.,

В тази насока следва да бъде отчетена много добрата работа на съдиите от наказателното отделение на ДОС по качеството на постановените от тях съдебни актове: За последните три години /вкл. и настоящата отчетна година има само една отменена изцяло присъда по въззивно НДОХ през 2007 година, а през 2006 година също няма отменена изцяло присъда .

Основанията, посочени от съдиите от наказателното отделение на Варненски апелативен за отмяна на присъдите по въззивните НДОХ и връщането им за ново разглеждане са били свързани предимно с допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до нарушаване правото на защита на подсъдимите; нарушаване правото на защита на останалите страни в наказателния процес; практическа липса на мотиви.

Пред ВКС на РБ са били обжалвани или протестирани съдебни актове по 101 въззивни НДОХ. Отменени изцяло са били съдебни актове по 9 въззивни НДОХ, както следва :

Съдиите: Бояджиева и Пачолов нямат отменени актове.

Съдия Манев има 1 отменен съдебен акт по въззивно НДОХ,

Съдия Желязкова има 2 отменени съдебни акта по въззивни НДОХ,

Съдия Лолова има 2 отменени съдебни акта по въззивни НДОХ ,

Съдия Денева има 4 отменени съдебни акта по въззивни НДОХ и

Съдия Димитров има 1 отменен съдебен акт по въззивно НДОХ .

Процентът на отменените въззивни дела на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД от ВКС на РБ спрямо решенията по същество дела е 4,9%. Този показател е много по-добър от предходния отчетен период, далече е под средния за страната и свидетелствува за високо качество и стабилност на съдебните актове, постановявани от съдиите от наказателното отделение на ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД.

Както беше посочено по-горе: през отчетния период от ВКС на РБ са били отменени съдебни актове по общо 9 въззивни НДОХ, като след отмяната им всички са били върнати за ново разглеждане от друг състав на същия съд. Основанията посочени от съдиите от ВКС на РБ за отмяна на съдебните актове, постановени по въззивните НДОХ и връщането им за ново разглеждане са били свързани с допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване правото на защита на страните по делото, изразяващи се в липса на мотиви; неправилна квалификация на деянията, с което е било засегнато правото на защита на подсъдимите; необсъждане на всички доказателства по делото, с което също са били засегнати права

на подсъдими, свързани със защитата им. По едно от делата е било прието, че при решаването му по същество са участвали съдии, които не са имали това право.

8. Натовареност на съдиите от Апелативен съд Варна.

През отчетната 2008 година при общ брой на разгледани 594 въззивни наказателни дела при общ брой свършени 545 дела; при 8 съдии по щат; при 7 съдии заета численост и при отработени 76 човекомесеци действителната натовареност на съдиите е била: към делата за разглеждане - 7,82 дела на съдия за месец и към свършените дела - 7,17 дела на съдия за месец. Тези резултати са по указанията, дадени от ВСС на РБ.

През целия отчетен период в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са работили четиримата съдии: Илия Пачолов, Божидар Манев, Живка Денева и Димитър Димитров, както и съдията Росица Лолова без периода в който е била в болнични.

Съдия Искра Желязкова работи в отделението до 19.08.2008 година.

Съдия Павлина Димитрова работи в отделението последните два месеца/Ноември и Декември 2008 година/от отчетния период.

Съдия Жулиета Шопова беше командирована от Варненски окръжен съд във Варненски апелативен съд и работи в отделението през последните три месеца на отчетния период-от края на месец септември до края на месец декември 2008 година.

При непълния състав на съдиите от наказателното отделение през целия отчетен период; при различната продължителност на работата, и

натовареността на отделните съдии е различна, като най-голяма се явява тя за посочените по-горе четирима съдии.

А ако бъде и изключено и времето на съдебната ваканция през лятото в размер на два месеца /което време е включено изцяло по показателите по указанията, дадени от ВСС на РБ/, то реалната натовареност на съдиите средно месечно ще е още по-голяма.

Налага се и изводът за трайна тенденция на стабилност относно броят на решените дела от един съдия в отделението през годините, независимо от увеличаване броят на съдиите в отделението с един от 17.03.2005 година. Това от своя страна налага и изводът за обоснованото и навременно увеличаване щата на съдиите в наказателното отделение с един съдия както през 2005 година, така и обоснованият извод от необходимостта за увеличаване щата на съдиите в наказателното отделение на Варненски апелативен съд през 2008 година.

Отчитайки цялостната дейност на съдиите от Наказателното отделение на Варненски апелативен съд, не на последно място следва да бъде отчетена работата им по определенията по член 327 от НПК по въззивните НДОХ, както и работата им при разглеждане и решаване на дела в другите две отделения на съда.

9.Предприети мерки за подобряване дейността на окръжните съдилища в апелативния район.

И през отчетната 2008 година от всички съдии на наказателното отделение на Варненски апелативен съд бяха извършени традиционните

ревизии на работата на наказателните отделения на всички окръжни съдилища от района на Варненски апелативен съд. След ревизиите съдиите изготвиха доклади, в които бяха направени констатации и изводи относно постигнатите резултати и препоръки за подобряване на работата. С резултатите от тези ревизии са били запознати съдиите от окръжните съдилища на място, а впоследствие и писмено и с обобщени констатации на Председателя на Варненския апелативен съд до административните ръководители на окръжните съдилища.

10.Професионално обучение.

През изминалата отчетна 2008 година съдиите от Наказателно отделение участваха активно в провеждани семинари и обучения по правни проблеми, организирани от Националния институт по правосъдието-София, Министерството на правосъдието и други правителствени и неправителствени организации.

III.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетната 2008 г. в гражданско отделение към Апелативен съд-Варна, което се ръководи в продължение на 11 години от зам. председателя Северина Илиева, до м. ноември работиха още трима съдии – титуляри – Диана Джамбазова, Магдалена Недева и Радослав Славов. През последните два месеца на 2008 г. след избирането им от ВСС, в отделението встъпиха в длъжност и съдиите Иван Лещев, Пенка Христова и Петя Петрова. Съдията Иван Лещев, който е спечелил конкурса за съдия в гражданско отделение, по заповед на председателя

на апелативния съд работи с по 50 % натовареност както в Гражданско, така и в Търговско отделение.

Във връзка с приетия нов Гражданско-процесуален кодекс и създадената с § 2, ал. 4 от ПЗР от него компетентност на апелативните съдилища да се произнасят по касационните жалби по трудови дела, със Заповед № 401/29.10.2007 г. на председателя на ВАС в отделението през първите три месеца на отчетната 2008 г. работиха и трима командировани съдии от Варненския окръжен съд.

По въззивните граждански дела отделението заседаваше един път седмично, а до края на м. март на 2008 г., въпреки липсата на съдебни зали, бе предвидено и второ заседание за разглеждането на касационните трудови дела.

Всички съдии от гражданско отделение участваха в работата на всички отделения и състави – наказателни и търговски.

В работата си съдиите от гражданско отделение бяха подпомогнати от двама деловодители и двама секретар-протоколисти със значителен стаж и опит.

1. Брой дела за разглеждане през 2008 г.:

Общият брой граждански дела за разглеждане е **735**, от които: **313** въззивни, **316** частни гр. производства, **14** жалби за бавност и **92** касационни дела.

Новообразуваните гр. дела са **общо 612**, от които **261** въззивни, **309** частни, **14** жалби за бавност и **28** касационни производства.

Несвършените от предходната 2007 г. дела са **общо 123**, от които **52** въззивни, **7** частни гр. дела и **64** касационни дела.

В процентно съотношение несвършените от предходната 2007 г. граждански дела /общо 123 с касационните/ към общият брой граждански дела за разглеждане през 2008 г. /735/ са **16,73 %**.

За предходните 2006 г. и 2007 г. общият брой на постъпилите граждански дела е бил съответно: 463 бр. и 568 бр. **Данните сочат на увеличаване на постъплението на граждански дела през 2008 г. със 121 бр. повече от 2006 г. и с 16 бр. повече от 2007 г., като в тези бройки не са включени новообразуваните през 2008 г. касационни трудови дела. Освен това, броят на постъпилите през 2008 г. граждански дела би бил още по-голям в сравнение с предходните години, ако не бяха разпоредбите на новия ГПК, действащ от 01.03.2008 г. и предвиждащи изключително продължителни процедури по размяната на книжа между страните и по изготвянето на проект за доклад на делото от съдията.**

2. Брой свършени дела /решени/ в края на годината; От тях в срок до 3 месеца:

Броят на **общо свършените дела** в гражданско отделение през 2008 г. е **697**, от които: **283** въззивни, **308** частни жалби, **14** жалби за бавност и **92** касационни дела.

През предходните **2006 г. и 2007 г.** общият брой на свършените граждански дела е съответно **495 и 581** /без касационните дела за 2007 г./, което сочи на *значително увеличаване броя на свършените дела през 2008 г. – със 110 бр. повече от 2006 г. и с 24 бр. повече от 2007 г. /без свършените 92 бр. касационни дела/.*

Свършените в срок до 3 месеца през 2008 г. дела са общо 596 бр., които представляват **98,51 %** от всички свършени /без касационните/ граждански дела /605 бр./.

От тях въззивните гр. дела са 275 бр. – 97,17 %; 321 бр. частни гр. дела /в т. ч. жалби за бавност/ - 97,27 %. От общо свършените 92 бр. касационни трудови дела свършените в 3-месечен срок 56 бр. представляват 60,86 % от този вид дела. Тези данни, съпоставени с показателите от предходните две години, сочат на **изключителна бързина на гражданското правораздаване** в Апелативен съд – Варна. За предходните **2006 г.** и **2007 г.** общо свършените в **3-месечен срок** граждански дела представляват **съответно 92 %** от всички свършени дела за 2006 г. и **95 %** - за 2007 г., което показва постоянство в работата на гражданските съдии за бързо правораздаване.

Останалите несвършени към 31.12.2008 г. дела са **общо 38**, от които **30** въззивни и **8** частни производства. Процентното съотношение на несвършените граждански дела /38 бр./ към общо постъпилите такива / 584 без касационните/ е **6,5 %**.

Отлагане на делата:

Насрочените през 2008 г. граждански дела са **275**, от които **244** въззивни и **31** касационни дела. Общият брой на **отложените дела е 24**, от които **23 бр.** въззивни и **1 бр.** касационни дела. Няма отложени дела поради отменен ход по същество. В процентно съотношение броят на отложените дела към насрочените дела е **8,72 %** при 5,68 % за 2007 г. и 10,43 % за 2006 г. *За подобряване бързината на гражданското правораздаване, която зависи и от отлагането на делата в*

отделението ежесечно са извършвани анализи на причините за отлагане на делата, а те са традиционните: направени в съдебно заседание нови доказателствени искания с прилагане разпоредбата на чл. 65, ал. 1 от отменения ГПК, постъпили молби за отлагане на делата с приложени доказателства за наличието на обективни причини /чл. 107, ал. 2 от ГПК отм./. Традиция е **процентът на отложените дела** за гражданското правораздаване във Варненския апелативен съд да е нисък – **много по-нисък от средния за страната и е най-нисък от всички апелативни съдилища.**

Свършването на гражданските дела в кратки срокове и малкият брой на отложените производства се дължат на своевременното образуване и докладване на делата на определените по случаен принцип докладчици, произнасянето по направените доказателствени искания в разпоредителни заседания, прецизната им подготовка за съдебно заседание и липсата на дела, по които е отменен хода по същество.

3. Брой на решените дела по същество:

През отчетната 2008 г. в Гражданско отделение са **решени по същество общо 578** дела, от които: **227** въззивни, **264** частни /в т. ч. жалби за бавност/ и **87** касационни дела.

Срочното и в съответствие със законовите изисквания изготвяне на съдебните актове и през 2008 г. е традиция – спазвано е от всички съдии .

Прекратените производства са **общо 119 бр.**, от които **56 бр.** въззивни, **58 бр.** по частни жалби /в т. ч. и жалби за бавност/ и **5 бр.** касационни.

Като видове разгледаните и решени в гражданско отделение дела са многообразни – искиове по ЗС, ЗЗД, гл. XXVII и XXXI от ГПК /отм./, ЗОДОВ, ЗВСОНИ, гл. IV и VI от СК, КТ, ЗОС, ЗДС, търговски дела, по които съдиите от търговско отделение са се отвели и др.

4. Брой върнати на първоинстанционните съдилища дела, причини:

Общият брой на обезсилените от апелативния съд първоинстанционни съдебни актове по граждански дела е **12**, от които **6** дела на ВОС, **по 2** на ДОС и СОС, и **по 1** на ШОС и ТОС. Три от делата от общо обезсилените 12 решения на окръжните съдилища са върнати за ново разглеждане.

5. Брой и вид отменителни, изменителни и потвърдителни решения – анализ по видове, предложения:

През 2008 г. от **общо постановените 227** решения по въззивни граждански дела:

- **изцяло отменени са 29** първоинстанционни съдебни акта;
- **изменените** първоинстанционни решения са **37**;
- **потвърдени са 149** решения на окръжните съдилища;
- **12** първоинстанционни решения са обезсилени /спр. т IV по-горе/.

Разпределени по окръжни съдилища, те са както следва:

Съд	изц.отменени	изменени	потвърдени	обезсилени
ВОС	17	23	79	6
ДОС	1	5	21	2
ШОС	4	6	20	1
РОС	2	-	10	-
СОС	1	1	10	2
ТОС	4	2	9	1
ОБЩО	29	37	149	12

Изцяло отменените и обезсилени от апелативния съд първоинстанционни съдебни актове представляват 18,06 % от всички решени по същество въззивни граждански дела. Тези данни сочат на много високо качество на правораздаването по граждански дела в съдебния район.

Качеството на работещите в съдебния район шест окръжни съдилища следва да се прецени както на базата на разгледаните от апелативния съд граждански дела и постановените по тях съдебни актове, така и въз основа на констатациите от извършените през отчетния период на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ ревизии. В тази проверка са участвали всички съдии от гражданско отделение, които са направили писмено и съответните препоръки за отстраняване на констатираните пропуски и слабости в работата на окръжните съдилища. Констатациите на ревизиращите съдии са обобщени от зам. председателя и са изпратени на окръжните съдилища за да се

разгледат тези констатации, с конкретните предложения за подобряване на работата.

6. Брой обжалвани въззивни производства, резултати от касационната проверка, изводи:

От общо постановените през 2008 г. **491 съдебни акта**, от които **227 въззивни решения** по същество по граждански дела и **264 определения** по частни жалби, пред ВКС на РБ са обжалвани общо **234**, от които съответно **152 решения и 82 определения**.

Резултатите от касационната проверка на обжалваните постановени въззивни решения пред ВКС на РБ са както следва:

- 1/ изцяло отменени – общо **24**;
- 2/ изменени – общо **26** и
- 3/ **потвърдени – 100 бр.**

От върнатите от касационния съд **47** обжалвани определения и разпореждания по граждански дела отменените са само **4**, а останалите **43** са потвърдени от ВКС на РБ.

В края на всяко тримесечие в гражданско отделение са извършвани анализи на върнатите от ВКС на РБ граждански дела, а така също е обобщавана и съдебната практика на ВКС на РБ, на апелативния съд и на окръжните съдилища от съдебния район.

7. Средна натовареност за съдебния район по видове въззивни дела, както и спрямо общия брой дела и спрямо свършените дела:

Средната натовареност на съдиите от Гражданско отделение по щат за 2008 г. /6 бр./ за 12 месеца, за всички дела за разглеждане е

10,21 дела месечно. Спрямо свършените дела тази натовареност е **9,68 дела месечно.**

Средната натовареност на съдиите от Гражданско отделение, изключвайки периода на съдебната ваканция, е съответно **12,25 дела месечно**, изчислена към броя на всички дела за разглеждане и **11,62 дела месечно** спрямо свършените дела.

Действителната натовареност на съдиите от гражданско отделение през отчетната 2008 година е както следва:

- към делата за разглеждане – 13,61 бр. дела на съдия
- към свършените дела – 12,91 бр. дела на съдия

Забележка: Следва да се отбележи, че тази натовареност на съдия от гражданско отделение е изчислена на базата на 6 съдии по щат, а в действителност през половината от отчетния период в отделението са работили четирима съдии – титуляри, поради което в действителност натовареността на съдиите е била по-висока.

Цялостната дейност на съдиите от гражданско отделение през отчетната 2008 г. включва още:

а/ Постановяване на други съдебни актове, извън тези, които се отчитат в справките /решения и определения/, а именно: постановените **общо 1 452 други съдебни актове** – разпореждания по преписки, по жалби, определения, постановени в з. з. по реда на чл., чл. 63, ал. 1, б. „б”, 182, 183, 192, ал. 4, 205, ал. 1, 244 и 308 от ГПК /отменен/, които без тези по чл. 205, ал. 1 подлежат на касационен контрол.

б/ Участие на съдии от гражданско отделение при разглеждането и решаването на **наказателни и търговски дела**, както следва:

- в **262 наказателни производства**, от които **28** от ОХ и **234** частни;
- в **69 търговски дела**.

в/ Проверки на съдилищата от съдебния район и срещи със съответните ръководители.

г/ Провеждане на организационни съвещания на съдиите и служителите от отделението.

д/ Участие на съдии и служители в провежданите обучения, семинари, конференции и други форуми от НИП и МП.

ОЦЕНКА за работата на Гражданско отделение при ВАС:

В заключение следва да се направи извод, че през отчетната 2008 г. работата на Гражданско отделение при Варненския апелативен съд е отлична, в пълно съответствие с нормативните изисквания, като са постигнати изключително добри резултати по всички показатели на съдебната дейност въпреки голямата и увеличила се натовареност на съдиите както в своето, така и в другите две отделения на съда.

8. Препоръки към МП, ВСС:

Следва *да се усъвършенстват формите за отчитане натовареността и работата на всеки съдия*, като се вземе предвид цялостната разнообразна дейност на съдиите, всички разгледани и свършени от тях дела /а не само въззивните и то със съдебен акт по същество/, другите постановени от тях съдебни актове извън въззивните решения и определения по частните дела, а така също да се отчита и

участието на съдиите в тройния състав при разглеждането и решаването на **всички видове дела – граждански, търговски и наказателни.**

Необходимо е *усъвършенстване на програмния продукт, използван за разпределяне на делата на принципа на случайния избор*, тъй като в използваната сега програма има редица недостатъци, подробно упоменати в докладите на системните администратори.

За подобряване качеството на гражданското правораздаване е необходимо *уеднаквяване на практиката по граждански дела на различните отделения на ВКС на РБ*, като при противоречива такава да се приемат ТР, които да бъдат издавани и препращани своевременно на долустоящите в инстанционно отношение съдилища.

Предвид динамичното ни законодателство, необходимо е за съдиите от окръжните и апелативните съдилища на регионален принцип *НИП да организира правни семинари с актуална тематика и участие на специалисти, запознати както с теорията, така и с последната практика на ВКС на РБ.*

През отчетната 2008 г. на 01 март влезе в сила новият Гражданско-процесуален кодекс. Една от главните причини за приемането му бе ускоряването на гражданското правораздаване с цел преодоляване на наслоеното в обществото мнение, че същото е бавно и не отговаря на интересите на страните.

След извършените проверки в окръжните съдилища от региона съдиите от гражданско отделение при ВАС определено считат, че тази главна цел на новия ГПК не може да бъде изпълнена. Дори с прилагането му е констатиран обратен ефект – надвишаване от всички

съдилища от съдебния район на тримесечния срок за свършване на делата поради:

1/ заложените в кодекса процедури и големи срокове за размяна на книжа и за изготвяне на писмен проект за доклад на делото от съдията;

2/ в резултат на предвиденото в кодекса тронаво, а в някои от предвидените възможности – неудачно призоваване /чрез залепване на уведомлението/ и въведената задължителна поредност за връчване на призовки и съобщения /чл. 38 от ГПК/;

3/ от големите срокове преди насрочване на делото /в най-добрия случай след около 5 месеца от образуване на делото/;

4/ от прекалено засиленото служебно начало /чл. 7, ал. 1 от ГПК/, което е в противоречие със запазените в кодекса диспозитивно начало и състезателност на процеса.

Тези негативи налагат както приемането на съответните Постановления и ТР от ВКС на РБ, а така също с цел да не се затлачи гражданското правораздаване - и спешни законодателни промени, респективно – промяна във формите за отчитане срочността за свършване на гражданските дела.

IV. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

След обособяването на Търговско отделение във Варненски апелативен съд, изминалата 2008 г. се явява четвърта година от неговото самостоятелно съществуване, което дава основание да се направи пълен анализ на дейността му за отчетния период, включително

и чрез съпоставка с предходните 2006 г. и 2007 г., съобразно указанията за обхвата и структурата на годишните отчетни доклади на съдилищата /решение по протокол №2/12.01.2009 г. на Комисията по правните въпроси на ВСС/.

През 2008 г. Търговско отделение работи в пълен състав от четирима съдии, разглеждащи въззивни търговски дела: Мара Христова, Вилиян Петров, Златка Златилова и Маринела Дончева, съдии с дългогодишен юридически и съдийски стаж и квалификация в областта на търговското правораздаване, всички с придобит ранг “Съдия във ВКС”. Във връзка с приложението на разпоредбата на §2 ал.4 от ПЗР на ГПК за периода от 01.01.2008 г. до 30.04.2008 г. бяха командироваани трима съдии от Варненски окръжен съд – Николинка Дамянова, Анета Братанова и Петя Хорозова, които продължиха да разглеждат образуваните във Варненски апелативен съд – Търговско отделение касационни трудови дела. Новоизбраният съдия във ВАпС Иван Лещев бе ангажиран на 50% в работата на ТО, считано от встъпването си в длъжност – 16.10.2008 г.. От 03.11.2008 г. съставът на ТО се попълни с двама съдии Анета Братанова и Петя Хорозова. По този начин към края на отчетния период се създадоха обективни предпоставки за по-добра координация и организация на работата по търговските дела. Успоредно с ангажиментите в пряката си правораздавателна дейност съдиите от ТО продължиха с усъвършенстването си в областта на търговското правораздаване и в частност в прилагане правото на ЕС. Отчетена бе и необходимостта от “бърза и адекватна реакция” предвид влизането в сила от 01.03.2008 г. на новия ГПК. Натрупаният професионален опит и

високата квалификация на всички съдии от ТО доведоха до положителни резултати в работата на отделението и при прилагането на новия основен процесуален закон. Направените по-горе констатации се подкрепят изцяло от анализа на отчетните данни, посочени по-долу в настоящото изложение.

1. Брой дела за разглеждане през 2008 г.:

Постъпилите за разглеждане през 2008 г. в ТО дела се разпределят, както следва:

Въззивни търговски дела – 233 .

Въззивни частни търговски дела – 310 и 6 частни производства за определяне срок при бавност по чл.255 и сл. ГПК, разглеждани в апелативния съд в едноличен състав.

Касационни трудови дела - 25

Общо постъпилите за разглеждане през 2008 г. в ТО дела са 574 дела.

В началото на отчетния период по видове дела висящи са били: въззивни търговски дела – 63, въззивни частни търговски дела – 9, касационни трудови – 48 или общо висящите в началото на периода в ТО дела са 120 броя.

Общият брой на подлежащите на разглеждане през 2008 г. въззивни търговски дела е бил 296, на въззивните частни 319, на делата за определяне срок при бавност 6 бр. и на касационните трудови 73 бр. Общият брой на всички подлежащи на разглеждане в ТО дела е бил 694 броя.

2. Анализ на данните, констатирани проблеми, предложения и отношение по приложението на закона:

Сравнен с предходните 2007 г. /618 бр./ и 2006 г. /496 бр./ общият брой дела, подлежащи на разглеждане през 2008 г. сочи увеличение.

По отношение броя на разглежданите въззивни търговски дела в сравнение с предходните три години се забелязва тенденция на запазване на техния брой. По отношение обаче на частните възз.търговски дела е налице увеличение – с 96 дела, в сравнение с 2007 г. и с 147 дела, в сравнение с 2006 г.

Следва да се има предвид, че при почти еднакъв брой постъпили дела през 2007 г. /580 бр./ и 2008 г. /574 бр./, тежестта в работата на отделението през 2007 е била върху **постъпилите за разглеждане касационни трудови дела** /112 бр./. През 2008 г. тежестта е паднала както върху разглежданите касационни трудови дела, така и върху **постъпилите въззивни частни жалби по търговски дела.**

По-големият брой въззивни частни производства през 2008 г. намира обяснението си в обособяването на производството по търговски спорове по гл.32 на ГПК отделно от общото исково производство. С новия ГПК бе променена и компетентността на съдилищата по допускане на обезпечение преди предявяване на иска. С разпоредбата на чл.390 ал.1 ГПК се предвиди производството по обезпечение на бъдещ иск да се развие пред родово компетентния съд, а не само и единствено пред районния съд, както бе по отменения ГПК. Със Закона за търговския регистър се въведе двуинстанционното съдебно обжалване на отказите от вписване в търговския регистър на длъжностното лице по

регистрацията към Агенцията по вписвания, като производството пред апелативния съд се развива като частно и решението е окончателно. С изменението на чл.613а от Търговския закон бе възстановено триинстанционното обжалване на решенията и на една част от определенията на окръжните съдилища, постановени в производството по несъстоятелност.

Не се констатираха проблеми при разпределението и разглеждането на търговските и касационните трудови дела през 2008 г., за което роля изигра както кадровата обезпеченост, така и създадената организация на работа в отделението.

По отношение приложението на процесуалния закон – ГПК все още е рано да се правят категорични изводи и конкретни предложения, но във всички случаи обособяването на производството по търговски спорове като особено исково производство, ще доведе до разграничаване на търговските дела от гражданските в общия им смисъл, а оттам и до по-голяма специализация на съдиите, разглеждащи такъв вид дела. Двойната размяна на книжа при това производство първоначално ще доведе до известно забавяне в разглеждането на търговските дела, но задължителната подготовка на делата в закрито заседание, разглеждането им в открито заседание по правилата на чл.375 ГПК, както и възможността разглеждането да става и в закрито заседание по чл.376 ГПК, вероятно ще има за резултат по – добро качество на правораздавателната дейност на съдилищата по този вид дела. Върху бързината на въззивното производство положително ще се

отрази и забраната за посочване на нови факти и доказателства във втората инстанция. Подлежи на "проверка" в практиката на съдилищата и "Заповедното производство". Вече има някои забележки по гл.39 р.1 "Обжалване действията на съдебния изпълнител" и по-конкретно относно стеснения обхват на подлежащите на обжалване действия от страна на длъжника по см. на чл.435 ал.2 ГПК.

3.Движение на делата през отчетния период:

Въззивни търговски дела:

През 2008 г. за разглеждане са били всичко 296 въззивни търговски дела, от които 63 висящи в началото на отчетния период и 233 новопостъпили.

Въззивни частни търговски дела:

През отчетния период на разглеждане са били общо 319 въззивни частни търговски дела, от които 9 висящи в началото на 2008 г. и 310 новопостъпили. Към тази цифра следва да се прибавят и постъпилите 6 жалби за определяне на срок при бавност, разглеждани в едноличен състав или общо на разглеждане са били 325 частни производства. За 2007 г. същите дела са били 233 , а за 2006 г. – 178.

Касационни трудови дела:

За разглеждане общо са били 73 дела, от които 48 висящи в началото на периода и 25 дела, постъпили през годината.

Данни за движението на горепосочените дела:

Въззивни търговски дела:

През отчетния период са свършени всичко 254 въззивни търговски дела, от които 234 са свършени със съдебен акт по същество, а 20 дела

са прекратени. Проведени са 288 открити съдебни заседания, като висящи в края на периода са 42 въззивни търговски дела.

Сравнени с предходната 2007 г. горепосочените данни сочат на увеличение броя на всичко свършените дела /236 за 2007 г./, както и на въззивните търговски дела свършени със съдебен акт по същество /213 за 2007 г./. В сравнение с 2006 г. има известно намаление на бройките свършени дела /286 за 2006 г./, но почти се запазва броя на делата свършени със съдебен акт по същество /254 за 2006 г./. В приблизително едни и същи граници се движат и бройките прекратени въззивни търговски дела 20 за 2008 г. при 23 за 2007 г. и 32 дела за 2006 г.. В такива граници остава и висящността – 37 дела за 2007 г. и 32 за 2006 г. при 42 дела за 2008 г..

Прекратяването на производствата пред въззивната инстанция е в резултат на оттегляне на въззивните жалби, оттегляне или отказ от иска, както и на постигната във въззивното производство спогодба между страните. Има единични случаи и на прекратяване поради неотстраняване нередовности на въззивната жалба или нередовности на исковата молба.

Въззивни частни търговски дела:

През 2008 г. са приключили 300 въззивни частни търговски дела и 6 частни производства по определяне на срок при бавност. Със съдебен акт по същество са свършени общо 269 частни дела, а са прекратени общо 37 такива дела. Висящи в края на периода са 19 въззивни частни дела, които са образувани в края на 2008 година.

Касационни трудови дела:

През отчетния период са свършени 73 от този вид дела, което представлява 100% от всички подлежащи на разглеждане през 2008 г. касационни трудови дела. С акт по същество са свършени 71 бр. дела, а по 2 бр. дела е прекратено производството. Проведени са 45 броя съдебни заседания. Няма висящи в края на периода касационни трудови дела.

4. Сročност на приключването на делата:

Въззивни търговски дела:

В срок до три месеца са свършени 235 от подлежащите на разглеждане дела, което прави 93%.

В сравнение с предходните три години е налице увеличение на процента свършени в 3 месечния срок дела – 90% през 2007 г., 89% през 2006 г. т.е. подобрена е сročността на търговското правораздаване, което несъмнено е резултат от организацията на работата в отделението и на работата на самите съдии по конкретните дела, изразяваща се в много добрата предварителна подготовка по тях.

Следва да се има предвид, че сам по себе си достигнатият процент на свършените в тримесечния срок дела през 2008 г. е много висок, като същевременно трябва да се отчете обстоятелството, че въззивните търговски дела са разглеждани по реда на отменения ГПК, допускащ събирането на нови доказателства и пред въззивната инстанция. В някои от случаите с оглед фактичестката сложност на търговските дела е било наложително съдът да допусне събирането на

нови доказателства, най-вече единични и тройни съдебни експертизи, отлагащи във времето решаването на търговските спорове.

Въззивни частни търговски дела:

*В срок до 3 месеца са приключили 296 бр. въззивни частни търговски дела от подлежащите на разглеждане, което прави **99%**.*

Касационни трудови дела:

*В срок до три месеца са приключили 49 бр. дела, което прави **67%**.*

По-ниският процент на решенията в тримесечния срок касационни трудови дела намира обяснението си във факта, че делата бяха препратени по компетентност на апелативния съд от ВКС на РБ наведнъж през месеците септември и октомври 2007 г.. Тези дела бяха образувани и насрочени за разглеждане до края на 2007 г. и до края на април 2008 г.. Освен това те трябваше да бъдат разгледани ведно с всички останали и вече насрочени въззивни търговски дела, което също доведе до просрочване на инструктивния тримесечен срок за тяхното разглеждане. **Тук обаче, е мястото да се отбележи, че всички касационни трудови дела бяха разгледани и решени в рамките на около шест месеца от изпращането им от ВКС, като същевременно не се допусна и забавяне в разглеждането на въззивните търговски дела.**

5.Ефективност и резултати от дейността на съдиите от ТО.

*С оглед високият процент на решенията в тримесечен срок дела – **93%**, работата на съдиите от ТО следва да се определи като **ЕФЕКТИВНА**. По отношение показателя “**натовареност по щат**” през*

отчетния период само за Търговско отделение тя е 9,64 от всичко за разглеждане дела. В сравнение с 2007 г. /12,88/, 2006 г. /10,33/ тя е по-малка, но това е по причина участието на трима командировани съдии от ВОС в разглеждането на касационните трудови дела и увеличението на бройките съдии в ТО с още двама плюс съдия Ив. Лещев, ангажиран на 50%, което от своя страна за пръв път от обособяването на ТО създаде възможността да се сформират два постоянни състава по въззивните търговски дела. При определяне натовареността на всеки от съдиите от ТО следва да се има предвид броя на висящите към началото на периода по съдии въззивни търговски и касационни дела, броя на постъпилите през същия период дела, както и обстоятелството, че председателят на отделението М. Христова е работила при 70% натовареност, че съдиите Ив. Лещев, А. Братанова и П. Хорозова са се включили в разглеждането на въззивните търговски дела съответно от 16.10.2008 г. и 03.11.2008 г., а съдия М. Дончева е била в отпуск по болест един календарен месец от 21.10.2008 г. до 22.11.2008 г. . С оглед казаното, натовареността по съдии се разпределя по следния начин:

М. Христова – 104 общо за разглеждане дела, от които 1 касационно трудово, 45 въззивни и 58 частни въззивни.

В. Петров – 163 общо за разглеждане дела, от които 1 касационно трудово, 78 въззивни и 84 частни въззивни.

Зл. Златилова – 150 общо за разглеждане дела, от които 1 касационно трудово, 67 въззивни и 82 частни въззивни.

М. Дончева – 140 общо за разглеждане дела, от които 1 касационно трудово, 63 въззивни и 76 частни въззивни.

А. Братанова – 33 общо за разглеждане дела, от които 20 касационни трудови, 8 въззивни и 5 частни въззивни.

П. Хорозова – 50 общо за разглеждане дела, от които 22 касационни трудови, 19 въззивни и 9 частни въззивни.

Ив. Лещев – 22 общо за разглеждане търговски дела, от които 11 въззивни и 11 частни въззивни.

Н. Дамянова – 32 общо за разглеждане дела, от които 27 касационни трудови и 5 въззивни търговски дела.

„Действителната натовареност” на съдиите от ТО към делата за разглеждане е 13,35, а към свършените дела - 12,17. За предходните 2007 г. и 2006 г. тези два показателя са съответно – за 2007 г. - 15,45 и 13,78 и за 2006 г. - 12,10 и 11,24. По високата действителна натовареност през 2007 г. се обяснява с по-големият брой постъпили през 2007 г. касационни трудови дела и по-малкият брой съдии от ТО, работили през същата година по въззивните търговски дела. Към този показател, макар че не намира отражение в статистическия отчет, трябва да се отчете и натовареността на съдиите, изразяваща се в участието им в заседанията на НО по мерки за неотклонение, както и постановените от тях през отчетния период други съдебни актове общо 1 404 на брой, от който най-голям брой общо 1 005 са разпорежданията по въззивните жалби, по всящите дела и тези след свършване на делото във въззивната инстанция /по касационните жалби съгласно новият ГПК/. Постановени са и 169 определения по допускане на нови доказателства, по спиране на производството и оставяне на същото без движение и др.

Успоредно с работата си по въззивните търговски дела съдия В. Петров с решение на ВСС от 19.03.2008 г. в качеството му на член на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела бе натоварен ведно с още четирима магистрати – членове на Националната съдебна мрежа със задачата да изработи информационни брошури по 19 теми относно националното законодателство, нужни за сайта на ЕС за Европейската съдебна мрежа по този вид дела, което му отне близо месец.

По показателя **“КАЧЕСТВО”** следва да се съобрази следното:

През отчетната 2008 г. са обжалвани пред ВКС на РБ актовете по общо 185 дела, от които 107 по въззивни търговски, 77 по въззивни частни и 1 дело по касационно трудово.

При сравнение с предходните две години - 2007 г. /125 бр./ и 2006 г. /153 бр./ е налице увеличение на броя на обжалваните съдебни актове.

На фона на този брой обжалвани пред касационната инстанция дела трябва да се анализира и качеството на работата на съдиите от ТО по показателите **“оставени в сила”**, **“обезсилени”**, **“отменени изцяло”** и **“отменени отчасти”** въззивни съдебни актове.

През отчетния период са се върнали с резултат от касационното обжалване общо 97 въззивни търговски и 45 частни въззивни търговски дела или общо с резултат от касационната проверка са се върнали 142 дела.

По 75 въззивни търговски дела решенията са потвърдени.

По съдии – докладчици оставените в сила **потвърдените решения** се разпределят както следва:

М. Христова – 15; В. Петров – 13; Зл. Златилова – 23; М. Дончева – 22, Н. Дамянова – 1 и П. Хорозова – 1.

По 9 въззивни търговски дела решенията са отменени изцяло.

По съдии – докладчици **отменените дела** се разпределят както следва:

М. Христова – 2; В. Петров – 3; Зл. Златилова – 2. и М. Дончева – 2 дела

По 2 въззивни търговски дела решението е обезсилено.

По съдии – докладчици те се разпределят както следва:

В. Петров – 1 и Зл. Златилова – 1

По 11 въззивни търговски дела решението е отменено отчасти.

По съдии – докладчици тези дела се разпределят така:

М. Христова – 3; В. Петров – 5; Зл. Златилова – 1 и М. Дончева – 2

В сравнение с предходната 2007 г. е налице запазване броя на отменените изцяло и обезсилени актове по въззивни търговски дела /10 бр. за 2007 г./ и намаление броя на отменените отчасти /14 бр. за 2007 г./. В сравнение с 2006 г. е налице намаление с 1 бр. на отменените изцяло решения /12 бр. за 2006 г./.

В процентно съотношение спрямо разгледаните въззивни търговски дела през отчетния период, отменените изцяло и обезсилени съдебни актове са 4,33%, а спрямо приключилите със съдебен акт по същество въззивни производства – 4.70%. **Анализът на този показател при отчитане на нарасналия през 2008 г. брой на**

обжалваните пред ВКС актове сочи несъмнено на отличната работа на всички съдии от отделението не само за 2008 г. От върнатите от ВКС 45 бр. частни търговски дела, по 42 бр. актовете са потвърдени и само по 3 бр. са отменени.

В процентно съотношение спрямо разгледаните въззивни частни търговски дела през отчетния период, отменените определения са 1%, а спрямо приключилите със съдебен акт по същество - 1,14%.

По съдии отменените изцяло съдебни актове по въззивни частни търговски дела се разпределят както следва:

В. Петров – 1 бр. и Зл. Златилова – 2 бр.

Основанията за отмяна изцяло или обезсилване на съдебните актове се групират в двете групи – неправилно приложение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения.

Поради неправилно приложение на материалния закон са отменени изцяло общо 7 решения:

По едно от делата с предмет претенция за неустойка за неизпълнение на парично задължение на Агенцията за следприватизационен контрол срещу страна – купувач по приватизационен договор, въззивното решение е отменено изцяло в резултат на противоречивата практика на различните състави на ВКС - Търговска колегия относно нищожността на клаузата за неустойка по см. на чл.26 ал.1 ЗЗД.

По други три дела е спорен въпросът доколко е налице неправилно приложение на материалния закон, предвид разширителното тълкуване от ВКС на действието на Наредба №18,

Закона за особените залози при търговско дружество, обявено в несъстоятелност, и ЗЗД за вреди от вещ – кораб.

По едно от делата ВКС е приел, че съдът е тълкувал погрешно съглашение на страните като спогодба вместо установителен договор.

По друго дело ВКС е приел, че съдът неправилно е тълкувал разпоредбите на ЗЗД относно изчисляване на давностният срок и е неговото прекъсване в хипотезата на предявен частичен иск.

Поради съществено процесуално нарушение са отменени изцяло общо 2 решения, които се разпределят по докладчици така:

По едното ВКС е посочил, че несъбирането на доказателства, релевантни за предмета на спора, е основание за отмяна на въззивното решение и връщането му за ново разглеждане от друг състав от фазата на събиране доказателствата. При новото разглеждане на делото, обаче страната не е представила нови доказателства.

По другото ВКС е приел, че необсъждането на заключенията на единичната и тройната съдебни експертизи е съществено процесуално нарушение, довело до опорочаване изводите на съда.

Обезсилените 2 решения са в резултат на допуснати съществени процесуални нарушения, изразяващи се в произнасяне на въззивния съд по нередовна искова молба, която въззивната инстанция е следвало да остави без движение.

От общо отменените само в една част въззивни решения по 11 търговски дела, като основание за отмяната им по 10 дела е послужило неправилното приложение на материалния закон, а по 1 – нарушение на процесуалните правила. По едно от делата ВКС се е позовал на ППВС

№2/1984 г., което постановление определено не отговаря на променените обществени условия и настъпилите законодателни промени, отнасящи се до кръга на засегнатите лица в качеството им на наследници, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на починал при ПТП. По друго от тези дела решението е отменено само в частта му за разноските.

6.Приложението на принципа на случайното разпределение на делата и конкретни оценки за индивидуалната работа на съдиите с оглед проверените им от ВКС дела.

През цялата 2008 г. в ТО стриктно се прилагаше принципа на случайното разпределение на делата по съответната компютърна програма. Предвид компютърното разпределение на делата, всички съдии от ТО са разглеждали въззивни търговски дела, отличаващи се с фактическа и правна сложност. И през 2008 г. те показаха стремеж към задълбочаване на своите познания в тази област и усъвършенстване, чрез активното участие в организираните от НИП форми на обучение на национално и регионално ниво.

7.Дейност на съдебната администрация в ТО

През отчетния период за пръв път деловодството на Търговско отделение работи в състав от двама съдебни секретари и двама деловодители, което се отрази положително върху работата на съдиите и отделението като цяло. По този начин и с оглед обособяването на съдебна зала на Апелативния съд се създаде възможност сформираниите два съдебни състава да заседават успоредно. Оценката

за работата на служителите от ТО е много добра. Съотношението им със съдиите в ТО е 0,67.

8.Обобщена информация за дейността на прилежащите в съдебния район окръжни съдилища по търговски дела

С останалите несвършени към началото на отчетния период въззивни търговски дела 63 и постъпилите 233 дела през същия период, общо на разглеждане през 2008 г. в ТО са били 296 въззивни търговски дела. С останалите несвършени към 01.01.2008 г. 9 въззивни частни търговски дела и постъпилите 310, общо за разглеждане през 2008 г. в ТО са били 319 въззивни частни производства. Към тях следва да се прибавят и 6 жалби за определяне срок при бавност.

По съдилища те се разпределят така:

ВОС – 132 въззивни, 165 частни въззивни и 5 жалби за определяне срок при бавност.

ДОС – 44 въззивни, 62 частни въззивни и 1 жалба за определяне срок при бавност.

ШОС – 50 въззивни, 40 частни въззивни и 2 жалби за определяне срок при бавност.

РОС – 18 въззивни и 24 частни възз. дела.

СОС – 20 въззивни и 12 частни възз. дела.

ТОС – 32 въззивни и 13 частни въззивни дела.

Има постъпили и по 1 частно въззивно дела от РС – Шумен, РС – Варна и РС - Добрич.

От общо свършените през периода 254 въззивни търговски дела по съдилища резултатите са следните:

ВОС – 109 свършени въззивни, от които по 51 първоинстанционното решение е потвърдено, по 31 решението е отменено отчасти, по 16 решението е отменено изцяло, по 1 решението е обезсилено и по 10 производството е прекратено.

ДОС – 37 свършени въззивни, от които по 21 първоинстанционното решение е потвърдено, по 12 решението е отменено отчасти, по 1 решението е отменено изцяло, по 2 решението е обезсилено и по 1 производството е прекратено.

ШОС – 46 свършени въззивни, от които по 27 първоинстанционното решение е потвърдено, по 9 решението е отменено отчасти, по 5 решението отменено изцяло, по 2 решението е обезсилено и по 3 производството е прекратено.

РОС – 15 свършени въззивни, от които по 6 първоинстанционното решение е потвърдено, по 6 решението е отменено отчасти, по 1 решението е обезсилено и по 2 производството е прекратено. Няма отменено изцяло първоинстанционно решение.

СОС – 18 свършени въззивни, от които по 9 първоинстанционното решение е потвърдено, по 6 решението е отменено отчасти, по 2 решението е отменено изцяло и по 3 производството е прекратено. Няма обезсилено първоинстанционно решение.

ТОС – 29 свършени въззивни, от които по 10 първоинстанционното решение е потвърдено, по 12 решението е отменено отчасти, по 4 решението е отменено изцяло и по 3 производството е прекратено. Няма обезсилено първоинстанционно решение.

От общо свършените с 254 въззивни търговски дела, по 124 първоинстанционното решение е потвърдено, по 28 първоинстанционното решение е отменено изцяло, по 76 – е отменено отчасти. Само по 6 дела първоинстанционното решение е обезсилено, а по 20 дела производството е прекратено.

С оглед на обстоятелството, че горепосочените решения по въззивните търговски дела са предмет на касационна проверка, за която към настоящия момент нямаме данни как е приключила, резултатите от дейността на съдилищата от съдебния район на Варненски апелативен съд, а оттам и тяхната оценка са относителни.

Въпреки казаното по-горе прави впечатление на база решенията въззивни търговски дела високият процент потвърдени от въззивната инстанция първоинстанционни решения: ШОС – 62,79%; СОС – 60%; ДОС – 58,33% ; ВОС – 51,52%; РОС – 46,15% и ТОС – 38,46%, както и нулевият при РОС и ниският при другите окръжни съдилища процент отменени изцяло първоинстанционни решения: РОС – 0%; ДОС – 2,78%; ШОС – 11,63%; СОС – 13,33%; ТОС – 15,38 % и ВОС – 16,16%.

Много добър показател за работата на окръжните съдилища е и нулевият или нисък процент на обезсилените първоинстанционни решения: ТОС – 0%; СОС – 0%; ВОС – 1,01%; ШОС – 4,65%; ДОС – 5,55% и РОС – 7,69%.

На база решенията въззивни търговски дела, по съдилища процентът на изцяло отменените и обезсилени от Варненски апелативен съд първоинстанционни решения по тях е както следва:

- ✚ Разградски окръжен съд – 7,69%
- ✚ Добрички окръжен съд – 8,33%
- ✚ Силистренски окръжен съд – 11,76%
- ✚ Търговишки окръжен съд – 15,38%
- ✚ Шуменски окръжен съд – 16,28%
- ✚ Варненски окръжен съд – 17,17%

По-голям е процентът на отменените отчасти първоинстанционни решения, но това е предвид разглеждането на въззивните търговски дела през отчетния период по реда на ГПК /отм./, допускащ събирането на нови доказателства във въззивната инстанция, влияещи върху крайния изход на спора: ШОС – 20,93%; ВОС – 31,31%; ДОС – 33,33%; СОС – 40%; и РОС и ТОС по 46,15%.

През предходната 2007 г. на база свършените дела с акт по същество процентът на изцяло отменените и обезсилени от въззивната инстанция първоинстанционни решения на окръжните съдилища е бил 22,54%, а през 2006 г. - 15,35%. *Видно от данните, посочени по-горе през отчетния период е налице подобряване качеството на работата на окръжните съдилища, което намира отражение както в по – големият брой потвърдени, така и в по-малкия брой отменени изцяло и обезсилени първоинстанционни решения.* Процентът на изцяло отменените и обезсилените първоинстанционни решения на база свършени с акт по същество въззивни търговски дела през 2008 г. е

14,53%, който процент е най-добър в сравнение с предходните 2007 и 2006 години.

Относно работата на окръжните съдилища по въззивните трудови дела, подлежащи на касационна проверка от апелативния съд, резултатите са следните:

Към началото на отчетния период пред ВАпС са били висящи 48 касационни трудови дела, постъпили са 25 или общо за разглеждане през 2008 г. са били 73 касационни трудови дела. Свършени са 73 дела, от които по 53 решението на окръжния съд е потвърдено, по 7 решението е отменено отчасти, по 11 дела решението е отменено изцяло и е постановено друго решение. По 2 бр. дела производството е прекратено. Няма обезсилени въззивни решения.

ВОС – свършени 35 касационни трудови дела, от които по 27 решението е потвърдено, по 5 решението е отменено отчасти, по 1 решението е отменено изцяло и по 1 дело производството е прекратено.

ШОС – свършени 12 касационни трудови дела, от които по 8 решението е потвърдено, по 1 решението е отменено отчасти, по 2 решението е отменено изцяло и по 1 дело производството е прекратено.

РОС – свършени 9 касационни трудови дела, от които по 5 решението е потвърдено, по 1 решението е отменено отчасти и по 3 дела решението е отменено изцяло.

ДОС – свършени 8 касационни трудови дела, от които по 7 решението е потвърдено и по 1 решението е отменено изцяло.

ТОС – свършени 5 касационни трудови дела, от които по 4 решението е потвърдено и по 1 е отменено изцяло.

СОС – свършени 4 касационни трудови дела, от които по 2 решението е потвърдено и по 2 дела решението е отменено изцяло.

На база свършените с акт по същество касационни трудови дела процентът на отменените изцяло от касационната инстанция въззивни решения по трудови спорове по съдилища се разпределя така:

ВОС – 5,71%, ДОС – 12,5%, ШОС – 16,67%, ТОС – 20%, РОС – 33,33%, СОС – 50%.

Процентът на изцяло отменените решения на окръжните съдилища по касационни трудови дела през 2008 г. е 15,07%, който процент е по-добър в сравнение с предходната 2007 г. /15,39/. Не е възможно този резултат да бъде сравнен с 2006 г., тъй като през същата година във ВАпС не се разглеждаха касационни трудови дела.

9.Констатации за установени проблеми в работата на отделните съдилища.

С оглед на това, че въззивните търговски дела на окръжните съдилища, подлежат на касационна проверка, практически е невъзможно в настоящия доклад да се отрази работата на съдилищата по тези дела. При извършените в края на 2008 г. проверки във всички окръжни съдилища от съдебния район от съдии от Варненски апелативен съд, в изготвените доклади са коментирани, както отменените от ВАпС първоинстанционни съдебни актове, така и отменените от ВКС техни въззивни решения. Това бе направено с оглед практиката на ВКС и практиката на ТО при ВАпС.

Пропуските в работата на съдилищата се свеждат до недостатъчно задълбочена подготовка на делата за съдебно заседание,

включваща своевременно проверка редовността на исковата молба или въззивната жалба, както и произнасяне предварително в закрито заседание по направените доказателствени искания. Следва да се отбележи обаче, при изискванията, които поставя новият ГПК по отношение подготвителното заседание, този пропуск ще бъде преодолян.

Констатирани бяха отделни пропуски и в работата на някои от окръжните съдилища по делата по откриване на производството по несъстоятелност, отнасящи се до приключване на същите производства в рамките на тримесечния срок по чл.629 ал.5 ТЗ.

За преодоляване на горепосочените слабости в изготвените доклади от проверките бяха дадени на окръжните съдилища, както общи, така и специални препоръки.

10.Информационно осигуряване с техника и информационни продукти.

И през 2008 г. в ТО на база софтуера за случайното разпределение на делата /последна версия/ разпределянето на всички новопостъпилите дела по докладчици продължи да се извършава на този принцип чрез използване на продукта. При използването му през отчетния период не се констатираха несъвършенства, тъй като предварително бяха обособени групи дела по видове и тежест, за да се избегне неравномерното им разпределяне между съдиите, което се оказва много сполучливо.

V.АДМИНИСТРАТИВНО РЪКОВОДНА ДЕЙНОСТ

1.Кадрово обезпечение - съдии

През 2008 г. във Варненския апелативен съд работиха 21 съдии с административен ръководител съдията В.Бояджиева.

Съдията Искра Желязкова почина на 19.08.2008 г. и до сега не е назначен друг съдия, тъй като конкурсът е обявен на 17.03.2009 г. Тази е единствената незаета бройка по щата на съдиите.

В Наказателно отделение с ръководител Илия Пачолов – заместник на адм.ръководител работиха седем съдии Божидар Манев, Искра Желязкова, Росица Лолова, Живка Денева и Димитър Димитров. В наказателното отделение на свободната бройка е командирована съдия Жулиета Шопова от 26.09.2008 г. до 26.03.2009г., когато изтича шестмесечния срок предвиден в закона, а съдия Павлина Димитрова е встъпила в длъжност на 03.11.2008 г.

Съдиите заседаваха три пъти седмично – вторник, четвъртък и петък.

В Гражданско отделение, ръководено от зам.на адм.ръководител Северина Илиева работиха съдиите Диана Джамбазова, Магдалена Недева и Радослав Славов – заседава във вторник.

В отделението постъпиха съдиите Иван Лещев – от 16.10.2008 г. Пенка Христова и Петя Петрова – на 14.11.2008 г.

В Търговско отделение, ръководено от зам.на адм.ръководител Мара Христова работиха съдиите Вилиян Петров, Златка Златилова, Маринела Дончева. В отделението постъпиха съдиите Петя Хорозова и Анета Братанова – на 03.11.2008 г. Заседанията се провеждаха във вторник.

Вторник беше напрегнат за заседания ден, тъй като заседават всички отделения – от 09 – 11 ч. гражданско, от 11 – 14 ч. наказателно и от 14 ч. търговско отделение. Това напрежение приключи в последните месеци на 2008 г.. Тогава най-голямата заседателна зала в Съдебната палата беше обособена за заседания само на Апелативния съд. Това стана възможно след откриването на друга по-малка зала в сградата на съда. В последните месеци от отчетния период и понастоящем съдиите заседават по следния график: наказателно отделение – във вторник сутринта, четвъртък след обяд и петък.; Гражданско отделение заседава в сряда и четвъртък преди обяд, а Търговското отделение заседават във вторник и сряда след обяд. По този начин се ликвидира напрежението съществуващо от образуването на Апелативния съд за провеждане на заседанията по график заедно с Окръжния съд, което обстоятелство ще благоприятства за насрочването и решаването на делата в законния срок.

Съдиите от Апелативен съд са с дълъг стаж и са високо квалифицирани. Двама от новопостъпилите съдии са с ранг ”съдия в АС”, а останалите са с ранг „съдия във ВКС”

2.Кадрово обезпечение - служители

Съдебна администрация

В Апелативен съд Варна през 2008 година са работили 25 съдебни служители, които са с дългогодишен опит и добра квалификация.

В началото на годината, след провеждане на процедура съобразена с изискванията на ЗСВ и ПАРОВАС беше назначени един съдебен служител, който е с дългогодишен стаж в съдебната система и с

много добри характеристики от предходните си работодатели. С тази бройка съдебен секретар се попълни състава на Търговско отделение.

През годината, с решение на ВСС по протокол № 36/ 15.09.2008г., беше отпусната нова щатна бройка за деловодител класифицирана информация, за която процедурата за назначаване беше проведена в края на годината и от началото на 2009г. е назначен съдебен служител.

В края на годината с решение на ВСС по протокол № 52/17.12.2008г., считано от 01.01.2009г., беше увеличена щатната численост на Апелативен съд Варна с нови три бройки за съдебни помощници. В момента тече конкурсната процедура по назначаването и на тези служители.

Съдебните служители работили в съда през 2008г. са разпределени по длъжности както следва: съдебен администратор, административен секретар, съдебни служители от общата администрация и съдебни служители от специализираната администрация.

Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В Гражданско и Търговско отделения работят по двама съдебни деловодители и по двама секретари. С отпускането на новата щатна бройка, след извършване на вътрешни трансформации на длъжностите, стана възможно това съотношение на съдебните служители да се приложи и в Наказателно отделение. В деловодство свършени дела работи един съдебен деловодител и в регистратура един деловодител.

Специализираната администрация включва и един съдебен секретар – статистик и двама призовкари.

Общата администрация се състои от гл.счетоводител, двама системни администратори и специалист „Връзки с обществеността“.

Работата на съда се подпомага и от технически длъжности домакин и двама шофьори.

Разпределението на служителите по отделения е оптимално.

Добре подобрения състав от съдебни служители е неоценим помощник на магистратите при осъществяването на правораздавателната дейност.

През по – голямата част от годината съотношението магистрати и съдебни служители беше 1/ 1.66 по отношение на общия брой служители и 1/1.06 – по отношение на служителите от специализираната администрация. В края на годината, поради встъпването в длъжност на нови магистрати съотношението между магистрати и съдебни служители се промени съответно на 1/ 1.25 и на 1/ 0.8.

С оглед сравнително малката щатна численост на съдебните служители се налага възлагането на допълнителни функции на някои от тях.

Задълженията на служител по сигурността на информацията са възложени на един от деловодителите в Търговско отделение. През годината функциите на деловодител класифицирана информация се съвместяваха от съдебен секретар – статистик, на който са вменени и задълженията на касиер. Двамата призовкари съвместяват и длъжността прислужник – чистач, а деловодителят от деловодство

свършени дела на архивар. Съдебният администратор съвместява задълженията на финансов контролър.

Необходимостта от изменение на щата на съдебните служители се обуславя от увеличение на общата численост на съда, наблюдаващото се увеличение броя на постъпилите дела и спазване на някои законови изисквания. Наложително е назначаването на счетоводител-касиер и още един деловодител в деловодство свършени дела.

Добрата подготовка, проявеното старание и желанието на съдебните служители да поддържат и повишават квалификацията си е видна и от резултатите от проведената през 2008 година атестация. С нея беше отчетено както високото равнище на професионална квалификация, така и подобряване на служебните взаимоотношения и работата в екип. За получени отлични оценки от атестирането бяха повишени в ранг 19 съдебни служители.

3.Квалификация на служители

Продължава практиката обучението на съдебни служители да се провежда съгласно Обучителния план на НИП, но за съжаление през отчетната година служители от съда не можаха да вземат участие в проведени обучения на НИП, поради ограничения брой места и поради това, че повечето от тях, като дългогодишни служители в съдебната система, вече са участвали в обучения по обявените в плана теми.

Съдебни служители участваха в организираните от ВСС семинари за новите статистически форми и уеднаквяването им, специализиран семинар за гл.счетоводители за изготвяне на счетоводни и касови отчети

и в семинар по проблеми на информационните технологии организиран от СЮБ.

Бяха проведени вътрешни обучения на съдебните служители във връзка с извършени актуализации на деловодната система САС „Съдебно деловодство” породени от влизането в сила на новия ГПК и спазване изискванията на ЗЗЛД.

4.Материална и финансова обезпеченост

Апелативен съд Варна ползва петия последен етаж от сградата на Съдебната палата, в която се помещават и Окръжен съд , Апелативна и Окръжна прокуратура. Всички помещения са добре оборудвани, но с увеличаване на числения състав на съда, в следствие нарастване броя на делата и настъпили законови промени, проблемът с недостига на работни места е все по – голям. Ограниченият ресурс от помещения налага постоянно намаляване на пространството за работа на един съдия или съдебен служител. Налага се в кабинетите на магистратите да работят по двама и трима, а в съдебните канцеларии по четири човека. За съжаление сградата е изчерпала своите капацитетни възможности и към момента не би могла да приеме разширяващите се изисквания за извършване на нормална правораздавателна дейност.

Липсата на съдебна зала беше дългогодишен проблем, който намери своето разрешение като от месец декември беше обособена такава за ползване само от Апелативен съд.

Недостигът на помещения създава трудност и за изграждане на секретно деловодство, отговарящо на изискванията за работа с класифицирана информация. Това продължава да бъде пречка за

издаване от ДКСИ на уникален идентификационен номер на регистратурата за класифицирана информация.

Надежда за разрешаването на проблемите с материалната база дава действащата процедура по проектиране и изграждане на нова съдебна палата, която ще бъде съобразена с всички изисквания за създаване на нормални условия на работа на съдии и съдебни служители.

При наличието на тези проблеми през 2008 година усилията на ръководството бяха насочени към създаване на добра организация на работните места и осигуряване удобство за работа. Бяха оборудвани работните места за новите магистрати като се положи усилие новото офис оборудване да бъде функционално и съобразено със създадената работна среда в кабинетите. В съдебните канцеларии бяха подменени осветителните тела с нови отговарящи на противопожарните и санитарни норми. Остарелите и повредени работни столове бяха подменени с нови, отговарящи на ергономичните изисквания. Всички работни места са снабдени с LCD – монитори.

И през 2008г. година, беше сключен договор със служба за трудова медицина, която да извърши оглед на работните места и направи оценка на риска за здравето и безопасността на работещите. Въз основа на направените препоръки са предприети мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Беше изпълнено и задължението на работодателя да проведе профилактични прегледи на служителите си.

5. Техническа обезпеченост и информационно осигуряване

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с компютърна техника като към всяка компютърна конфигурация е включено UPS устройство осигуряващо защита на данните при токови удари и спиране на тока.

През 2008г. за нуждите на съда бяха закупени един сървър, 25 броя компютри, 2 броя преносими компютри, 4 броя LCD монитора, 3 броя лазерни принтери, 7 броя многофункционални устройства и 5 броя непрекъсваеми токозахранващи устройства.

Наличната и новозакупена компютърна и периферна техника е достатъчна и отговаря на съвременните изисквания.

За осигуряване на сигурността на данните на информационната система и покриване на съвременните изисквания за безпроблемна работа беше закупен нов сървър, който дава възможност и за интегриране на нова система съобразена с политиката за сигурност и защита на личните данни. Същият е конфигуриран като домейн контролер и е осигурен с подходящо токозахранващо устройство.

Всички работни места са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейна, което позволява централизирано управление на работните станции.

Съдът разполага и с втори сървър, който е доставен по ЛОТ 8 на програма ФАР и е предназначен за новите програмни продукти разработвани по програма ФАР във връзка със създаване на единна информационна система.

Отстранен беше и проблемът възникнал в края на 2007г. с повредата на многофункционалната копирна машина ползвана от

всички. Беше закупено ново многофункционално устройство с функции копиране, сканиране и принтиране, необходими за нормалната работа във всички деловодства.

За оптимизиране работата на деловодствата бяха инсталирани многофункционални принтери с възможност за двустранен печат, копиране, сканиране и факс.

Започна поетапното подменяне и на остарялата физически и морално компютърна техника с новозакупената такава.

В съдебната зала е инсталирана звукозаписна система за аудиозапис на разглежданите дела, която подпомага работата на съдиите и съдебните секретари при изготвяне на протоколите от съдебни заседания и свежда до минимум вероятността за пропуски в тях.

От 2000г. е в експлоатация деловодната програма на ИО АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за управление на съдебните дела, предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически отчети, водене на съдебните книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървъра и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2008г. бяха направени следните допълнения: разширени са функционалните възможности във връзка с влезлия в сила от 01.03.2008г. нов ГПК; във връзка със задължението на съда да публикува на сайта влезлите в законна сила съдебни актове, съгласно

чл.64 ал.1 от ЗСВ и за прилагане в регистъра по чл.235 ал.5 от ГПК на решения, при спазване изискванията на ЗЗЛД и ЗКИ, е разработен алгоритъм за обезличаване на текстове в съдебните решения съдържащи лични данни; осигурени са възможности за генериране на статистически отчети според новите изисквания на ВСС.

Във връзка с изискванията за разпределение на постъпващите за образуване дела на принципа на случайния избор ръководителите на отделения ползват утвърдения от ВСС програмен продукт LawChoice.

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 6 ,модули Право, Практика, Процедури, Време, Финанси и Апис регистър плюс. Във връзка с адаптиране на българското законодателство към европейското и съгласуването на нормативните актове се ползва и модула Евро Право, чрез който магистратите имат възможност да следят взаимосвързаните актове и да ги вземат предвид при решаване на делата. На разположение на магистратите е професионално информационната система Епи 4.0 на издателство „Труд и право”, която е ориентирана към търговското и гражданско законодателство. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват своевременно по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват счетоводен програмен продукт Ажур L5, ПП за работните заплати TERES, и ПП за платежни документи.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри, от зачестилите атаки на компютърни вируси, се осигурява с използването на антивирусен софтуер Kaspersky Anti – Virus 6.0.

Удачно е и закупуването на програмен продукт за личен състав, който дава възможност за водене на електронни лични досиета на магистратите и служителите на съда.

Създаденият web – сайт на Апелативен съд Варна се поддържа редовно, като своевременно се актуализира информацията в него. Съгласно изискванията на Закона за съдебната власт в него се публикуват отчетните доклади за работата на съда и влезлите в сила съдебни актове, съобразени с изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ. През отчетната година са публикувани 285 влезли в сила съдебни акта. Публикуват се и прессъобщения за разгледани съдебни дела, за постановени съдебни актове, или влезли в сила присъди по дела от обществен интерес

Постъпило е предложение от системните администратори във връзка с използване на функционалните възможности на САС”Съдебно деловодство”, в чиито алгоритми също е заложен принципът на случайния избор по смисъла на Параграф 1 от Допълнителните разпоредби на ПАРОВАС. Това според техните наблюдения би довело до улесняване работата на съдии и съдебни служители.

6.Квалификация на магистрати – състояние, необходимост от повишаване.

Всички съдии участвуват в семинарите организирани от НИП, Министерство на правосъдието и СЮБ по материи. Поради

изключително динамичното законодателство – нов НПК, нов ГПК и други закони и след влизането на България в ЕС, изискванията към съдиите са изключително завишени. Общо за 2008 г. съдиите от АС са участвали в 25 семинара, организирани от горепосочените институции. Особен интерес предизвикаха семинарите организирани от Председателя на съда Виолета Бояджиева, съвместно с Германската агенция за международно правно сътрудничество, тъй като в тях участват съдии от целия апелативен район, включително и от съседни апелативни райони. Добрият опит на Апелативен съд Варна в организирането на тези семинари беше мултиплициран и в другите апелативни райони. С цел усвояване на добрите европейски практики и повишаване на квалификацията на съдиите и на контактите ни с колеги от европейските държави, през 2008 година беше сключено **Споразумение за партньорство**. Това сътрудничество бе постигнато в рамките на постоянната комисия България-Бавария и в духа на партньорските отношения на сътрудничество между МП България, ВСС и Баварското държавно министерство на правосъдието. Така Варненският апелативен съд сключи **Споразумението за партньорство** и подписа на нарочна церемония в присъствието на Министъра на правосъдието Договор за сътрудничество с Върховния областен съд в Нюрнберг – Бавария.

През отчетната година по инициатива на председателя на съда беше организиран семинар „Компютърна престъпност, пране на пари, отнемане на незаконно придобити печалби и имущество и други“. Той бе осъществен съвместно с Германската агенция за международно правно

сътрудничество и в него взеха участие съдии от целия апелативен район, в това число и от съседни апелативни райони.

С помощта на Германската агенция за международно правно сътрудничество практически бяхме запознати с работата на Европейските институции в Брюксел и конкретно на съда на Европейските общности в Люксембург и с практиката му по преюдициални заключения, както и на съда в Страсбург.

7.Конкретни предложения по проблеми /организационни, законодателни/

- ✚ Най - големи затруднения в работата предизвика процедурата по назначаването на магистрати на свободните бройки, тъй като тя е много тромава и до назначаването на магистратите съда работи с намален състав.
- ✚ Допълнително затруднение се създава и от процедурата по командироването на съдии – еднократно най-много за 6 месеца в рамките на три години. Конкретен пример в това отношение представлява назначаването на съдия в НО на мястото на внезапно починал колега, тъй като конкурсът за това място е обявен шест месеца след освобождаване на мястото. При евентуално обжалване мястото няма да може да се попълни в близко време, а срокът за командированя съдия приключи. Това се отнася и за останалите съдилища в Апелативния район, както районни така и окръжни, които имат затруднения при попълване на свободните места.

Особено големи затруднения се създава с отводите на съдиите, които са участвали в делата за мерки по неотклонение, тъй като се възпрепятства участието на наказателните съдии при разглеждане на делата по същество. Има случаи, в които се изчерпва целият списък на съдиите и то заради отводите, поради постоянното разглеждане на делата по мерките за неотклонение. При решаването на делото по същество остава един наказателен съдия, който заседава с двама граждански или търговски съдии поради отводите.

Ревизионна дейност през годините.

През 2008 г. бяха ревизирани всички окръжни съдилища в района. Ревизиите бяха извършени след заповед на Председателя на Апелативния съд от групи съдии по материи. Резултатите от проверката бяха анализирани и обобщени също по колегии и бяха изпратени за анализи за вземане на мерки от ръководствата на окръжните съдилища. Председателя на АС лично участва в извършването на всички проверки и Общите събрания на окръжните съдилища за отчитане на работата им за 2008 г. При обобщаване на резултатите от ревизиите бяха констатирани слабости в работата на съдилищата, на които да се обърне внимание от ръководствата им и да се набележат мерки за подобряване на работата.

Най-общите констатации бяха свързани с подготовката на делата, която е по-слаба в някои съдилища. В резултат на това се отлагат дела. В резултат на отлагането на делата и неоправданото разхождане на

гражданите до съдебните зали се получава и разколебаването на доверието в съдебната система.

Бяха констатирани отмяна на ход по същество, например, което също се дължи на по-слабата подготовка по делата. Ревизиите, които провеждаме ежегодно имат голямо значение за подобряване работата в окръжните съдилища, за уеднаквяване на практиката им и заедно със семинарите, които се провеждат на място в апелативния район допринасят до повишаване качеството на работа, без съдиите да се откъсват задълго от ежедневната си работа.

9.Предложенията за тълкувателна дейност на ВКС и за уеднаквяване на съдебната практика.

През 2008 г. бяха направени **две обобщавания на съдебната практика в апелативния район**. Първото от тях беше извършено по предложение на Председателя на ВКС на РБългария и то имаше за задача **да анализира причините за връщането на делата за доразследване на прокурора**. Това обобщаване беше разгледано на национално съвещание на председателите на съдилищата, проведено под председателството на Председателя на ВКС, а също и пред ВСС на изнесеното му съвещание в гр.Варна. *Резултатите от това обобщаване, на което присъстваха и представители на прокуратурата, доведе до изясняване на причините за връщане на делата и в крайна сметка до подобряване работата и намаляване на техния брой.*

Беше извършено също и обобщаване на делата по ЕЗ за задържане. По предложение на Председателя на ВКС беше направено

искане за приемане на тълкувателно решение с цел да се установи наличието на противоречива и неправилна съдебна практика по приложение на института на съкратеното съдебно следствие по чл.371 т.2 във вр. с чл.370 ал.1 и следващи от НК. Освен това по предложение на Главния прокурор беше внесено искане за издаване на тълкувателно решение по приложението на чл.255 от НК /чл.255-257 в редакцията Д.в. бр.62/97 г. / Съдиите на наказателна колегия на общо събрание приеха становище, което изпратихме във ВКС и Председателят на съда участва в общото събрание на ВКС и по двете предложения.

В гражданската и търговска колегия също бяха изготвени становища по тълкувателни решения, включително и по приложението на новия ГПК, които бяха изпратени във ВКС на РБългария.

Отчитайки както динамичното законодателство и всички предизвикателства, пред които бяха изправени съдиите и служителите след влизането на България в Европейския съюз и повишените изисквания на европейските институции свързани с членството на България в ЕС, искам да благодаря на всички за самоотвержената и упорита работа през 2008 година.

**АДМ.РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА
ВИОЛЕТА БОЯДЖИЕВА**

